

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Aallaqqaasiut**

1.1. Siunnersuummut pingaarnertigut tunuliaqutaasut "Kalaallit Nunaanni Ilinniartitaanermut ingerlataqarfik; Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu maannakkut suliniutinik nalilersuineramik misissuineq" (siunnersuisarnermik suliniutinik nalilersuineq pillugu nalunaarussiaq) august 2019-imeersumik nalilersuinermut ataqatigiissillugu isigineqassapput.

Siunnersuutip suliarineqarnera nalunaarusiamiit innersuussutit qanoq annertutigisumik ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut atuuttumut ilanngunneqassanersut imaluunniit allatut naammassineqassaneranik naliliinermik aallaaveqarpoq.

Nalilersuineramik nalunaarussiaq pineqartoq siunnersuineq pillugu inatsisip atuuttup 2013-imi akuerineqarnerata kingorna Kalaallit Nunaanni siunnersuisarnermik suliniutit ineriartornerinut tunngasuuvoq.

Nalilersuinermit takuneqarsinnaavoq ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 29. november 2013-imeersaq, kingornatigut Inatsisartut inatsisaannit nr. 12, 27. november 2018-imeersumit allanngortinneqartoq, sukumiisumik inatsimmik piareersarneq tunngavigalugu suliarineqarsimasooq, misissuinerit nalilersuinerillu arlalissuit akuutinneqarsimallutik. Aammattaaq allanneqarpoq inatsisilerinikkut oqaasertai patajaatsumik uppernarsaatinik tunngaviit aaqqissugaasumik pissusissamisootumillu ataqatigiissumik allanneqarsimasut, taaguutit paasissutissiissutit, unamminartut, siunnerfigineqartut, ingerlataqartut, siunnersuisartut piginnaasaasa qaffasissusii, akuliunnerit akisussaaffiillu nassuiarneqarlutik.

Peqatigisaanilli nalilersuinermit takuneqarsinnaalluni Inatsisartut inatsisaat 2013-imeersaq inatsisaagaluartoq eqqarsaatigilluugaasoq iluaqutaasorlu tamakkiisumik periarfissaqartitsinera tamakkiisumik atorneqarsimanngilaq, tassa apeqquterpasuit sukumiisumik nassuiarneqarsimanngimmata. Nalilersuinermik nalunaarussiaq tassunga atatillugu naleqqussaasoqarnissaanik pisariaqartitsineq pillugu arlalinnik inerniliinernik innersuussutinillu imaqarpoq, isumaliutiginissaanik pisariaqartitsilersoq, ilaatigut siunnersuut tunngavigalugu sammivilerneqartut.

Nalilersuinermik nalunaarusiap aaqqissugaanikkut annertunerusumik allannguisoqarnissaa innersuussutiginnigilaa, nalilersuinermilli takuneqarsinnaalluni apeqqutit aalajangersimasut

sammivilerneqarsimangitsut pisunili ikittuinnarni inatsimmi aalajangersakkat sulii allanik iliuseqarnissamut periarfissiisimallutik, taamaattorli sulii isumannaarneqarsimanatik, aamma inatsisip siunertaata piviusunnngortinneqarnissaanut suliarineqartariaqartut. Nalilersuinermit tamanna nangillugu allanneqarpoq tamanna pisinnaasoq Inatsisartut inatsisaata nutarterneqarneratigut aamma sakkut allat aqqutigalugit soorlu nalunaarutit, ilitsersuutit, angusassatigut isumaqatigiissutit, tatiginartumik suleriaatsinik allaaserinninnerit il.il.

Nalilersuinermit nalunaarusiami aamma uparuarneqarpoq Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfiup suliasai killiffialu inatsisiliornikkut naammattumik erseqqissarneqarsimangitsut, tassunga ilanngullugu qitiusumik allaffissuarmut naleqqiullugu, aamma inuusuttut sullinneqartut ornigulluni ilitsersuinissamut najoqqutassat sukumiisut allanneqartariaqartut.

Nalilersuinermit nalunaarusiami aamma allanneqarpoq ilinniarfiit pillugit nalunaarutit atuuttut naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitsersuisarnermut naleqqiullugu sukumiisunik najoqqutassanik aalajangersaarnissaq siunertaralugu misissorneqartariaqartut.

Aammattaaq allanneqarpoq ilinniarfinni aamma Majoriani ilitsersuisarnermi suliat suliasanit allanit tatisimaneqarneq pissutigalugu naammangitsumik salliutinneqarsinnaannginneri arlerinarsinnaasoq, tassa ilitsersuinissamut suliasat immikkut sammineqanngimmata.

Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq Qarasaasiatigut Nalunaarsuisarfimmut naleqqiullugu sulinerup naammassineqarnissaa aamma siunnersuisut aamma siunnersuinermit atuisut paasissutissanik atortussanillu tulluurtunik nassaarniarlugit ujartuinnginnissaasa qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu internet-imi "ataatsimik iserfissaqartoq" siunnersuisarnermi nittartakkamik pilersitsisoqarnissaa pisariaqartinneqartoq.

Taakku saniatigut allanneqarpoq ilitsersuisarnermit allanik assigiinngitsunik isumaginittut ingerlatsiviit akornanni qaleriiffiusut paasisaqarfigineqarnissaat maqaasineqartoq.

Kiisalu takuneqarsinnaalluni ilitsersuinerit pitsaassusaannut aamma pitsaassutsit periusissiorinissaannut kajumissaarinissamut tunngaviit aamma nuna tamakkerlugu ilitsersuinermit periusissiamik suliaqartoqartariaqartoq.

1.2. Inatsisissamik piareersaasiarnermit sammineqartut pingaarnerit Inatsimmik piareersaalluni sulineq nalilersuinermit nalunaarusiami inerniliussanik innersuussutinillu maannakkut pingaartinneqartut naleqqussaasoqarnissanik pisariaqartitsinermit nalilersuineq tunuliaqutaralugu aallartinneqarpoq. Naleqqussaaniissap pisariaqartinnera pillugu apeqquutip saniatigut tassunga ilaapput aamma naleqqussaaniissamut pisariaqartitsinerit ataasiakkaat inatsisitigut, allaffissornikkut suliniuteqarnikkut akuerineqassanersut imaluunniit naleqqussaaniissamut pisariaqartitsinerit uparuarneqartut

ilitsersuisarnermik ingerlatat tulluarnerusumik aqqissuunnerisigut aaqqinneqassanersut isummerfigineqarnissaat.

Naleqqussaasoqarnissaanik pisariaqartitsineramik nalilersuineq taamaalilluni ilitsersuisarnermik suliniutinik nalilersuineq pillugu nalunaarusiami allanneqarsimasut ataani allassimasut immikkut innersuussutit qulit aallaavigalugit isumagineqassapput taakkulu siunertaralugit maannakkut aalajangersakkat pitsaanerulersinnissaat, taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni 2013-imeersumi siunniunneqartut piviusunngortinneqarsinnaallutik.

1.2.1. Siunnersuisarneq pillugu inatsisartut inatsisaani apeqqutit suli isumannaarneqanngitsut malitseqartinneri

Nalunaarusiami allanneqarpoq Inatsisartut inatsisaat 2013-imeersoq inatsisaagaluartooq eqqarsaatigilluarneqarsimasooq iluaqutaalluaraluartorlu tamakkiisumik periarfissat tamakkiisumik atorneqarsimanngillat, tassa apeqquterpasuit sukumiisumik nassuiarneqarsimanngimmata. Nalunaarusiami aamma allanneqarpoq taakku ilaannut pequtaasooq puiguinerit, ikittuaqqanili suli allatigut iliuseqarnissamut inatsimmi aalajangersakkat periarfissiillutik, sulili isumannaarneqarsimanatik aamma inatsimmi siunniussat piviusunngortinneqassappata suliarineqartariaqartut. Taamatut iliuseqarneq inatsisiviata nutarterneqarneratigut ingerlanneqartariaqassaaq, kisianni aamma sakkut allat soorlu nalunaarutit, ilitsersuutit, angusaqarnissamik isumaqatigiissutit, tatiginartumik suleriaatsinik allaaserinninnerit aqqutigalugit ingerlanneqarsinnaalluni. Tamanna innersuussutaavoq nalinginnaasooq innersuussutinik ataasiakkaanik ataani allassimasut ilaanni tunngaveqartoq.

Taamatut innersuussuteqarnermut naleqqiullugu eqqaaneqassaaq inatsisip allanngortinnissaanut manna siunnersuut innersuussutip malinneqarneratut isigineqartariaqarmat. Aammattaaq siunniunneqarluni malittarisassat atuuttut suliassaqarfimmi nalunaarummik taperneqassasut.

1.2.2. Nuna tamakkerlugu ilitsersuisarfiup suliaanik killiffianillu erseqqissaaneq

Nuna tamakkerlugu ilitsersuisarfiup suliaanik killiffianillu erseqqissaanerup qulakkeerneqarnissaa pillugu innersuussut eqqarsaatigalugu nalunaarusiami aamma allanneqarpoq ilitsersuisarfiup pisortatigoortumik pisussaaffeqannginnera paasinarnanilu ilitsersuisarfik naalakkersuisoqarfimmut ilaanersoq imaluunniit ilaatigut nammineersinnaalluni pisortat suliffeqarfiutigineraat attaviitsoq. Tamatuma nanginnerani allanneqarpoq naalakkersuisoqarfimmiit kiisalu soqutigisaqaqatigiinniit sinniisoqartumik siulersuisoqarluni ilitsersuisarfik attaviitsutut suliffeqarfiussanersoq eqqarsaatigineqarsinnaasooq.

Tassungali tunngatillugu oqaatigineqassalluni siunnersuisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi ilitsersuisarfiup pisortat suliffeqarfiusinnaanerattut erseqqissumik allassimammat §§ 3-5-imi aamma § 8-mi eqqaaneqartunik suliassanik taakkuluunniit ilaannik Naalakkersuisut kivitsisinnaallutik. Aallarniinerni allanneqartut ilitsersuisarfimmik pilersitsisoqarnissaanik pisussaaffiliisoqanngilaq, aamma ilitsersuisarfik pisussaaffinnik sunik isumaginnissanersaq Naalakkersuisut peqquneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarnani. Ilitsersuisarfiup inatsisilerinikkut killiffianik naleqqussaaqinnermi naatsorsuutigineqarpoq qulaajaalluni sulisoqassasoq, oqartussat soqutigisaqatigiillu allat peqataatinneqarlutik, tassunga ilanngullugu pisortat suliffeqarfiinik oqartussanillu allanik suleqatigiinnermut naleqqiullugu. Peqatigisaanik ilanngunneqarsinnaavoq ingerlatsivimmi suliart arlallit ilitsersuisarfiup suliannut tunngassuteqarsinnaasut katersorneqarnissaat pillugu maannakkut isumaliuteqartoqarmat. Taamaattumik ilitsersuisarfiup inatsisitigut killiffiata maannakkut allannortinnissaa tulluurtutut isigineqarnani.

1.2.3. Inuusuttunik siunnerfigineqartut ornigulluni illitsersuisarnermut tatiginartumik najoqqutassanut missingiutit

Nalilersuineri nalunaarusiami allanneqarpoq ornigulluni ilitsersuisarnej pillugu siunnersuisarnermi inatsimmi aalajangersakkat sukumiisumik allaaserineqarsimanngisaannarsimammata, taamaattumillu qanoq qanorlu akulikitsigisumik taamaaliortarnissaq pillugu Majoriaq kommunillu ataasiakkaat nammineq aalajangiissallutik. Aammattaaq innersuussutigineqarpoq malittarisassat najoqqutallu nunamut tamarmut aalajangersarneqassasut pitsaassuseq aamma ilitsersuineri amigaatit pinngitsoortinnissaat qulakkeerniarlugu. Innersuussut siunnersuummi piviusunngortinneqanngilaq, tassa innersuussutip akuerineqarnissaanut Inatsisartut inatsisaanni § 18, imm. 2-mi tunngavilerneqareersimammat. Pilersaarut taamaattumik tassaavoq ornigulluni ilitsersuisarnej pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik nalunaarummi aalajangersaasoqassammat.

1.2.4. Najoqqutassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissaq siunertaralugu ilinniarfiit pillugit maannakkut nalunaarutit misissorneqarneri

Nalilersuineri nalunaarusiami allanneqarpoq ilinniarfiit ikaarsaariarnermi aalajangiussimanissaallu pillugit ilitsersuineri akisussaaffilerneqaraluartut tamatuma qanoq pinissaanik sukumiisumik allaaserinnittoqarsimanngilaq, "malittarisassat atuuttut naapertornissai" eqqaassanngikkaanni. Ilanngunneqarpoq malittarisassat taamatut ittut nassaarineqarsinnaanngimmata, tassa assersuutigalugu ilinniarnertuunngorniarfiit aamma inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit pillugit nalunaarutit inatsimmut assortuummata taamaallaallu siunnersuisarnej pillugu ingasattumik inerisarneqarsimanngitsunik aalajangersakkanik imaqarlutik. Aammattaaq allanneqarpoq ilinniarfiit, Majoriartulli ilitsersuisartunik ilinniagaqarsimasunik atuinissamut taamaallaat pisussaaffilerneqarsimanngimmata imaluunniit siunnersuisarnerit ingerlatami suuneri annertussusaalu pillugit ilisimatitsisussaannngimmata. Taakku

imminiiginnartinneqannginnissaat pingaaruteqartumilli ilinniartitaanikkut ingerlataqarlutik pimoorussinissaat qulakkeerniarlugu ilinniartunut uniinnartunut ilinniarfiit aamma ilitsersuisarnerit annertusinissaannut kajumissaatinik pilersitsisoqarnissaa isumaliutigineqartariaqarpoq.

Nalilersuineramik nalunaarusiami eqqaaneqartoq ajornartorsiut ilinniarfiit inatsisartut inatsisaat malillugu pisussaaffigisaannut Inatsisartut inatsisaanni sinaakktissanik aalajangersaasoqarneratigut siunnersuummi sammivilerneqarpoq. Tamanna tamatuma kingorna ilinniartitaanermut inatsisini pineqartuni tunngavilerneqartumi ilinniartitaanernut ataasiakkaanut tamanut nalunaarusiornikkut malittarisassanik aalajangersakkanik ilaneqassaaq.

Aammattaaq Inatsisartut inatsisaanni § 12. imm. 2-mi piumasaqaat annertusineqarpoq atuarfinni ilinniarfinnilu ilitsersuisartunut naleqqiullugu kommunini ilitsersuisartunut atuuttut malittarisassat taamaaqataatut atuutilersillugu. Tassunga atatillugu siunnersuisarnermik inatsimmi atuuttumi § 12, imm. 2, oqaaseqatigiinnit siullernit takuneqarsinnaavoq Naalackersuisunit akuerisaasumik ilinniartitsineramik inuussutissarsiutinullu ilitsersuisarnermik ilinniagaqarsimasunit imaluunniit tassunga assingusumik siunnersuisinnaanermik piginnaasaqarnermik uppernarsaasinnaasunit inunnit naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitsersuineq ingerlanneqassasoq.

Tamatuma nanginneratut tulluurtutut aamma siunnersuutigineqarpoq atuarfiit aamma ilinniarfiit Majoriatulli nalunaaruteqartarnissamut pisussaaffilerneqassasut, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 1.

1.2.5. Suliassanit allaniit tatisimaneqalinnginnissaq qulakkeerniarlugu ilinniarfinni Majoriamilu ilitsersuinermi suliassat aalajangersimasumut sammitinneqarneri

Nalilersuineramik nalunaarusiami allanneqarpoq annertussusaanut assortuuttumik tamat ilanngullugit nalinginnaasullu taaguutit atorlugit ilitsersuinerup taamaallaat nassuiarneratigut ilitsersuisarnermi suliassat suliarineqarneri soqutaanngitsutut siunnersuisussanit eqqartorneqalersinnaasut, taakku allarpassuarnik suliassaqaaremata – tamanna ilinniarfinni Majorianilu atuulluni. Kingullertut taaneqartumi pisumi taakku aningaasalersorneri annertuutigut angusaqarnissaq pillugu Naalackersuisunik isumaqatigiissuteqarnissaq apeqqutaalersartuq, ilitsersuineq immikkut salliutinneqarnani; taamaattoqarneratigut apeqqutit isumaqatigiissummi piumasaqaatit suliariuminarnerusut ilitsersuussisarfinnit soorunami sammineqarnissaat pingaarnerutinneqarlutik. Taamaattumik ilitsersuisarnermi suliassat isumaqatigiissutini taakkunani annertunerusumik alaatsinaanneqartarlutik. Ilinniarfeqarfinni ilitsersuisut nalinginnaasumik aamma atuartitsinissamut pisussaaffilerneqartarput, ilitsersuinissamullu immikkoortinneqartoq suliaqarnissamut piffissap annertussusaa, amerlanertigut taakku sulinissamut isumaqatigiissutaanni erseqqissarneqarsimasartuq, ingerlatassat erseqqissumik nassuiarneqarsimatinnagit killileruminaattarput. Piffissamut

ilivitsumut isumaqatigiissuteqarluni ilitsersuisartunik atorfinitsitsinikkut tamanna aaqinneqarsinnaavoq, kisiannili pingaartumik ilinniarfinni mikinerusuni eqaassuseq annikillisinneqarsinnaalluni.

Ajornartorsiummit eqqaaneqartumit soorlu aamma takuneqarsinnaasoq apeqqut malittarisassanik aqutsinermut atassuteqanngitsumik aaqiissuteqarnissamut siunnersuuteqarnikkut inissinneqartariaqarpoq. Taamaattumik naliliisoqarsimalluni innersuussut taanna siunnersuut tunngavigalugu piviusunngortinneqassanngitsoq.

1.2.6. Qarasaasiatigut Nalunaarsuiffimmi suliaqarnerup naammassineqarnera Nalilersuinermik nalunaarusiami innersuussutigineqarpoq Qarasaasiatigut Nalunaarsuisarfimmik sulineq naammassineqassasoq. Tassunga atatillugu allanneqarpoq Qarasaasiatigut Nalunaarsuisarfik tassaasoq ineriartornermi killiffimmi nutaaliaalluinnartuusoq, sulili naleqqussarneqartussa ilaatigullu atuisunut naleqqunnerulersillugulu paasiuminarnerulersillugulu pisariillisarneqassasoq. Ilangutissaq ilitsersuisartunut ataasiakkaanut allaffissornikkut sakkuunerup aamma sullissisuunerup aamma ilitsersuisarnermi suliniutip ineriartortinneranut ataatsimut isigalugu paasissutissatut katersuinermi sakkuunerup akornanni eqqortumik oqimaqatigiissitsinissaq pisariaqarmat. Pingaartumik kingullertut taaneqartoq sulineq piffissami tassani suliarineqarsinnaanngilaq, tassa atuisunit assigiinngitsuniit qarasaasiamut allattueriaatsit malinninngitsut pissutigalugit paasissutissat tatiginarunnaarsimmatigut. Kiisalu allanneqarluni ilitsersuisarnerit annertussusaannik kinguneqarnerinillu naliliineq najoqqutassat sulinerullu ineriartortinnerini pisariaqartinneqarmata.

Innersuussummi inatsimmik naleqqussaanssamut tulluannngitsut pissutsit pineqanngillat. Taamaattumik innersuussut siunnersuummut naleqqiullugu suliniuteqarnissamut pissutissaqartitsinngilaq. Innersuussut taarsiullugu Qarasaasiatigut Nalunaarsuiffiup suli ineriartortinneranut atatillugu sammivilerneqassaaq.

1.2.7. Internetimi "ataatsimik iserfissaqartoq" ilitsersuisarnermi nittartakkamik pilersitsinissaq Nalilersuinermik nalunaarusiami innersuussutigineqarpoq internetimi "ataatsimik iserfissaqartoq" ilitsersuisarnermi nittartakkamik pilersitsisoqassasoq. Ilaatigut ilitsersuisarnermut attuumassuteqartunik suliaqartunut innuttaasunullu paasissutissanik neqerooruteqartunik maannakkut nittartakkat arlaliupput. Taakkuli arlaannaalluunniit suliassap naammassinninnissamut imarisaatigut annertussusaatigullu pisinnaanatik. Ilitsersuisartut aamma ilitsersuinermik atuisut taamaattumik paasissutissanik atortussanillu atorfissaqartitaminnik nassaarniarlutik assigiinngitsuni ujartuisarput, tamannalu paatsiveerunnermik pisariaqanngitsumillu piffissamik atuinermi pilersitsilluni. Tamatuma saniatigut atorneqarsinnaaneri nittartakkat ilaanni ajornartorsiutaallutik, paasissutissallu amigaatigineqarlutik imaluunniit nutarterneqarsimanatik. Ilitsersuisarnerup ingerlataqartunut soqutigisaqatigiinnullu arlalissuarnut agguarsimanerannik pissuseq tamanna peqquteqarpoq, isumalluutit katersuuffiginagit tamarmik immikkut nammineq suliarnikkut

saqqummiiniarsarisut, suliassarlu taanna ingerlataqartumit ataatsimit suliarineqarsinnaanersoq isumaliutigineqassaaq, assersuutigalugu Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfik. Nittartagaq ingerlalluortoq paasissutissat nutarterneqarsimallutik pingaartumik nunaqarfinni avinngarusissimasuni atuisunut ilitsersuisartunut naapitaqarsinnaanngitsunut pingaartumik pingaaruteqarpoq. Internetikkut atassutit maannakkut matussusiinerit pissarsiarineqarsinnaanerilu eqqarsaatigalugit killiliigaluartut, pingaartumik nunaqarfinnut avinngarussimanerusunut, tamanna siunissami pitsaanerulissanersoq qularutigineqarsinnaanngilaq, tamannalu internetikkut ilitsersuinissamut periarfissanik nutaanik ammaassissalluni. Atoruminartuunera eqqarsaatigalugu nittartakkanik marlunnik pilersitsisoqarsinnaanera isumaliutigineqarsinnaavoq - ataaseq ilitsersuisarnermik kiffartuussinernut atuisunut alla siunnersortinut.

Tassunga atatillugu siunnersuutip oqaasertalersorneri tunngavigineqarsimavoq malittarisassanik aqutsinermut atassuteqanngitsoq innersuussut pineqanngimmat, taamaattumik malittarisassaliornermut tunngatillugu suliniuteqarnissamut pissutissaqartitsinani. Tassunga atatillugu maligassiatigut siunnersuisarnermi nittartakkap qanoq aaqqissuunneqarnissaa Naalakkersuisunit aalajangiiffigineqarsinnaavoq.

1.2.8. Ilitsersuisarfiit akornanni imminnut attuumassuteqartut qulaajaaffigineri Nalilersuinerimik nalunaarusiami innersuussutigineqarpoq ilitsersuisarnermi immikkoortut akornanni suliassatigut suliaqarnikkullu killiliinerit erseqqissarneqassasut. Tassunga atatillugu allanneqarpoq akisussaaffiit inatsimmi nassuiarneqaraluartut kina sulerissanersoq ilaannikkut paasinarneq ajorpoq, tamannalu paatsoornernik kinguneqarsinnaasarluni, isumalluutinit matussuserneqannginnerinik imaluunniit maangaannartitsinermik kinguneqartartut. Assersuutigalugu ikaarsaariarnermi aalajangiussisimanermilu siunnersuisarnermut innersuussisoqarpoq, akisussaaffik ilinniarfeqarfinniilluni, kisiannili Majoriaq ikiuunnissamut pisussaaffeqarluni. Ilanngunneqarpoq tamanna pingaarnerusunik sinaakkusiornikkut (akisussaaffik, isumalluutit) najoqqutassat nalinginnaasut tunngavigalugit qulakkeerneqarsinnaassasoq, kingornalu kommunimi isumaqatiginninniutigineqarsinnaasut, sumiiffinni ilitsersuisartut taamatut isumaqatigiissuteqarnissamut toqqavinnik tulluurtunik pilersitsillutik. Peqatigisaanik allanneqarpoq ilinniarfinni qinnuteqartarnermi maannakkut aaqqissuussineq allanngortinneqartariaqartoq taamaalilluni Majoriat qinnuteqartunut ilitsersuinerimik neqerooruteqarsinnaallutik, qinnuteqaatinilli suliarinninnermut akisussaaffik ilinniarfinit ingerlanneqartariaqarluni.

Tassunga atatillugu nalilerneqarpoq innersuussut siunnersuisarneq pillugu inatsimmi § 19, imm. 5-imi piginnaatitsissutip atorneqarnissaa tunngavigalugu allaffissornikkut akuerineqartariaqartoq. Tamatuma kingorna nalunaarutikkut ilinniarfiit aamma kommunimi oqartussat akornanni suleqatigiinneq erseqqissarneqassaaq, tassunga pingaartumik ilanngullugu ikaarsaariarnermi siunnersuisarnermut tunngatillugu.

1.2.9. Ilitsersuinerup pitsaassusaanut tunngasuni oqaasertaleneri pitsaassutsimullu periusissiap kajumissaarutiginera

Nalilersuinerup nalunaarusiami innersuussutigineqarpoq pitsaasumik ilitsersuinerup qanoq ittuunera, tamatumalu qanoq anguneqarsinnaanera pillugu ingerlataqartut soqutigisaqaqatigiillu akornanni ataatsimut ilisimasaqarnerup qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu ilitsersuisarneq pillugu pitsaassutsinut tunngavinnik suliaqartoqassasoq. Suliassaq taanna annertuutigut Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi allanilu naapertorneqareerpoq, assersuutigalugu ilitsersuisartut tunngaviummik ilinniartitaanerini atuarnissamat pilersaarummi, kisiannili innersuussutigineqarluni anguniakkat taakku tunngavissaliornikkut ingerlateqqinneqartariaqartut takussaasunnngortinneqarlutillu, naatumik pitsaasumillu siunnersuulluarnermik paasissutissiilluartut. Aammattaaq allanneqarpoq ilitsersuisarnermik kiffartuussinerit pitsaassutsinik qulakkeerininnissamat periusissiani taakkunani pinngitsoorani qaffasissuseqartillugit suliarineqartut naapertuutissasut.

Malittarisassanik aqutsinermut tunngasoq innersuussut pineqanngimmat innersuussut siunnersuummi sammivilerneqanngilaq. Allatigut oqaatigineqassaaq Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi kapitali 3-mi ilitsersuisarnermut sinaakkusiussat pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqareermat. Tamatuma saniatigut tamanna pillugu ilitsersuusiornikkut suli allanik erseqqissaasoqarsinnaavoq.

1.2.10. Ilitsersuisarnermut nuna tamakkerlugu periusissiorneq

Kiisalu nalilersuinerup nalunaarusiaq ilitsersuisarneq pillugu nuna tamakkerlugu periusissiorneq pillugu innersuussuteqarluni. Tassunga atatillugu allanneqarpoq ineriartortitsinissamik pisariaqartinneqartunik ilitsersuinerup naleqqiullugu apeqquterpassuaqartoq, isumalluutilli killeqarlutik. Tamatuma nanginnera allanneqarpoq nuna tamakkerlugu ilitsersuisarneq pillugu periusissiaq aalajangersimasumik akuttussuseqartumik suliarineqartariaqartoq - assersuutigalugu ukioq allortarlugu. Tassunga atatillugu eqqaaneqarpoq periusissiaq suliat kivinneqartussat suunerinik uppersaasoq pingaarnersuisorlu, aamma taassuma naammassineqarnissaanut piffissamik aalajangersaasoq. Peqatigisaanik nalilersuinerup nalunaarusiami ilanngunneqarpoq nuna tamakkerlugu periusissiamut siunnersuut Ilitsersuisarnermik Siunnersuisoqatigiinni soqutigisaqaqatigiinnit suliarineqartariaqartoq aamma Kalaallit Nunaanni naalakkersuisunit (allannguuteqarsinnaasumik ilanngussiffiusinnaasumillu) akuerineqartariaqartorlu.

Innersuussut siunnersuummi aalajangersakkami ikkussisoqarneratigut inissinneqarpoq, kingornalu nuna tamakkerlugu ilitsersuisarnermut periusissiorneq Naalakkersuisut pisussaaffeqalerlutik.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

a) Inatsisit atuuttut

Inatsit atuuttoq tassaavoq ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 4, 29. november 2013-imeersoq, kingornatigut Inatsisartut inatsisaannit nr. 12, 27. november 2018-imeersumit allanngortinneqartoq,

2018-mi inatsimmik allannguinermi suliasap taassuma siunnersuisarnermik inatsimmi § 18, imm. 1-imi siunnersuisarnermi suliasanut ilanngunneqarneratigut aamma siunnersuisarnermi inatsimmi § 3-mi tamatuma ilanngunneqarneratigut ilinniagaqartunik tarnikkut isumaginnikkullu ilitsersuisarnermik pilersitsisoqarpoq, tassani suliasap taassuma isumaginissaa Naalackersuisunit pisussaaffiulerluni.

Kalaallit Nunaanni Ilitsersuisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit suliasaat suleriaasiallu pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3 9. marts 2015-imeersup saniatigut siunnersuisarnermik inatsimmik tunngaveqartumik allaffissornikkut malittarisassat atulersinneqarsimanngillat.

Naalackersuisut pingaarnertut akisussaaffianut naleqqiullugu siunnersuisarnermik inatsimmi § 6-imit takuneqarsinnaavoq suliasanik taakkuninnga imaluunniit taakku ilaannik isumaginnittussamik nuna tamakkerlugu ilitsersuisarfimmik Naalackersuisut pilersitsisinnaasut, siunnersuisarnermik inatsit naapertorlugu Naalackersuisunit naammassineqartussat.

Tassani pineqarpoq "taamaaliorinnaanermik aalajangersagaq", taamaattumik taamatut siunnersuisarfimmi pilersitsinissamut Naalackersuisut pisussaanaatik. Siunnersuisarnermik inatsimmut nassuiaatinit nalinginnaasunit aamma takuneqarsinnaavoq taamaattoqartillugu ilitsersuisarfik qitiusumik allaffissuup ataaniissasoq.

Siunnersuisarnermik inatsimmi § 3-mit takuneqarsinnaavoq Naalackersuisut ilitsersuinermi suliasarigaat ilitsersuisarneq nalilersortassallugu ineriartortissallugulu, ataqatigiissassallugu, ilitsersuisarneq pillugu paasissutissiisassallutik, tassunga ilanngullugu internetikkut siunnersuinermi nittartakkamik pilersitsineq ingerlatsinerlu. Taakku saniatigut ilitsersuisarnermi atortut suliarissallugit siaruartissallugillu, ilitsersuisartut ilinniartittassallugit ilinniarteqqittassallugillu, sumiiffinni ilitsersuisarfinnut tunngatillugu ilitsersuisarneq, misilittakkanik ilisimasanillu paarlaasseqatigiittarnek, aammalu attaveqarfigeqatigiittarnermik pilersitsineq tapersersortassallugu Naalackersuisut suliaqartussaapput, tassunga ilanngullugu nuna tamakkerlugu oqalliffimmik pilersitsinissaq. Taakku saniatigut tarnikkut isumaginnikkullu ilitsersuisarnermik Naalackersuisut isumaginnissapput.

Naalackersuisut suliasaat ullumikkutuut ilitsersuisarfimmit isumagineqarpata siunnersuisarfiup suliasat uku naammassissavai:

- siunnersuisarnernut suliniutinik ineriartortitsisarnerit aammalu nalilersuisarnerit
- ilitsersuisarnermik ataqatigiissarineq

- ilitsersuisarnek pillugu paasissutissiineq, tassunga ilanngullugit ilitsersuisarnermi atortunik suliaqarnek aamma internetikkut ilitsersuisarnek pillugu nittartakkamik ingerlatsineq
- ilitsersuisarnermi atortut suliarissallugit siaruartissallugillu,
- ilitsersuisartut ilinniartinnissaat ilinniarteqqittarnissaallu qulakkeernissaat,
- sumiiffinni ilitsersuisarfinnut tunngatillugu ilitsersuisarnek,
- misilittakkanik ilisimasanillu avitseqatigiittarnissaq
- ilitsersuisarnek pillugu paasissutissiisassallutik, tassunga ilanngullugu nuna tamakkerlugu oqaloqatigiittarfissamik pilersitsineq
- tarnikkut isumaginninnikkullu ilitsersuineq isumagalugu, tassunga ilanngullugu ilinniakkamik aallartissimasunut imaluunniit Majoriami pikkorissartunut ilinniartunut tarnikkut katsorsaaneq.

Qulaani allassimasut aallaavigalugit inerniliisoqarsinnaavoq Naalakkersuisut assersuutigalugu ilitsersuisarfik aqutugalugu kommunini siunnersuisarfiup ilitsersuussineranut naleqqiullugu siunnersuisinnaallutik nalinginnaasumik ikorfartuisinnaallutik.

Kommunit ilitsersuussinermi suliassanut suliffeqarfimmi sinaakkusiussat eqqaaneqarneri eqqarsaatigalugit siunnersuisarnermik inatsimmi § 11, imm. 1-imit takuneqarsinnaavoq ilitsersuisarnerup ataqatigiissinnissaa, annertusarnissaa sammiveqarnissaalu siunertaralugit kommunimi ilitsersuiffimmik pilersitsinissap ingerlatsinissallu isumaginissaat kommunalbestyrelsit pisussaaffigaat. Aammattaaq aalajangersakkami imm. 2-mit takuneqarsinnaavoq kommunip ilitsersuisarfiata inatsit naapertorlugu ilitsersuisarnermi suliassanik ingerlanersinermini suliffissarsiuussisarfiit pillugit Inatsisartut peqqussutaat malillugu kommunini suliffissarsiuussisarfirmik suleqateqarnissaa kommunalbestyrelsip qulakkiissagaa, tak.suliffissarsiuussisarnek pillugu inatsisartut peqqussutaat.

Aalajangersagaq kommunimi ilitsersuisarfirmik pilersitsinissamut kommunalbestyrelsit pisussaaffeqarnerattut oqaasertalerneqarpoq.

Kommunimi suliassat eqqarsaatigalugit siunnersuisarnermik inatsimmi § 9-mit takuneqarsinnaavoq kommunimi innuttaasunik inatsit malillugu ilitsersuisarnek isumagissallugu kommunalbestyrelsip akisussaaffigigaa, ilinniartut ilinniakkaminnik naammassinninnissaat ikaarsaariarnissaallu pillugit ilitsersuineq minillugu, ilinniakkanut pineqartunut malittarisassat atuuttut malillugit ilitsersuineq ingerlanneqartussaasoq.

Tassunga tunngatillugu malugineqassaaq ikaarsaariarnermi ilitsersuinermi pineqarmat ilinniarnermiit allamut imaluunniit ilinniarnermiit suliffeqarnermut ikaarsaariarnermut tunngasoq ilitsersuineq, tak. siunnersuisarnermik inatsimmi § 2, nr. 4. Akerlianilli naammassinninnissamut ilitsersuineq ilinniarnermut aalajangersimasumut atasunik innersuussinernut, ilitsersuinermit il.il. killeqarluni, tak. § 2, nr. 3. Ilitsersuinerup taamatut ittip siunertarilluinnarpaa ilinniarnernup ingerlanneqartup naammassineqarnissaanut pitsaanerpaamik atugassanut ilitsersuussinerup qulakkeerneqarnissaa.

Aammattaaq siunnersuisarnermik inatsimmi § 13, imm. 1-imi ilinniartitaanermut suliffeqarnermullu tunngatillugu ilitsersuisarnikkut suliniutit siunnerfilimmillu sulissutigisassat ingerlanneqarnerinut atugassatut ataasiakkaatut ilitsersuisarnerni paasissutissanik pissarsiarineqartunik kommunalbestyrelsip ilitsersuisarnermi suliaanik innuttaasullu ilinniartitaanikkut suliffeqarnikkullu tunngasutigut killiffiinik, nuna tamakkerlugu paasissutissanik qitiusumik katersaateqalernissaq siunertaralugu kommunalbestyrelsi Naalakkersuisunut ingerlatitsisassaaq.

Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfeqarfiinut naleqqiullugu aalajangersagaq taamaaqataa atuutinngilaq § 13, imm. 2-mi aalajangersagaq eqqaassanngikkaanni, taanna malillugu, imm. 1-imi eqqaaneqartunut siunertanut Naalakkersuisut innersuussillutik ilinniarfiit ilitsersuussinermi suliaqarnerat pillugu paasissutissanik nalunaaruteqaqqullugit ilaatigut ilinniarfiit peqquneqarsinnaallutik. § 13, imm. 2-mili ilinniarfiit kisimik pineqarput, tassunga aamma ilanngullugit Namminersorlutik Oqartussat avataanni ilinniarfiit suliffeqarfiit imminut pigisut, kisianni kommunalbestyrelsiunngitsut.

Ikaarsaariarnermi siunnersuisarneq eqqarsaatigalugu § 19, imm. 2, allassimavoq, najukkami ilitsersuisarfiit, tassa ullumikkut Majoriat, ilinniartoqarfinnut naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitsersuisarnernut piareersaanerni ikiuuttassasut. Majoriaq akuutinneqaraluartoq ilitsersuinerup naammassineqarnissaata qulakkeerneqarnissaanut illinniarfiit akisussaapput. Aalajangersakkami pissutsit ersersinniarneqartut tassa, ilinniartoqarfiit ilinniartoqarfinnut ataasiakkaanut malittarisassat atuutsinneqartut malillugit, ikaarsaariarnermi ilitsersuisarnissaminut aammattaaq pisussaaffeqartut.

Siunnersuisarnermik inatsimmi § 25-mit aamma takuneqarsinnaavoq inatsit naapertorlugu ilitsersuisarnermi suliassat ingerlanneqarnissaa pillugu Naalakkersuisut kommunalbestyrelsinut angusassat pillugit isumaqatigiissusiussapput. Tassunga ilaassapput kommunimi ilitsersuinermi sulinissamut anguniakkat, taakkununga tunngavigisat allaaserineqarneri ilitsersuinerlu pillugu naammassisassatut anguniakkanik aalajangersimasunik imaqaqalluni, soorlu aamma Naalakkersuisut kommuninut ataatsimoorussamik tapiissutit ikilisinnerisigut naammassisassatut anguniakkat aalajangersimasut naammassineqannginnerini Naalakkersuisut pineqaatissiisinnaasut.

Kommunalbestyrelsit, tassunga ilanngullugu Majoriap suliassai eqikkarlugit imatut allanneqarsinnaapput:

- kommunimi innuttaasunut tamanut inatsit malillugu ilitsersuussineq –
- inuusuttunut immikkut atugarliortunut ilinniarnissamut iliuseqarnissamut pilersaarutit qulakkeerneqarneri
- inuusuttunut siunnerfigineqartunut naleqqiullugu ornigulluni ilitsersuineq
- paasissutissanik naleqquttunik nalunaarsuineq nalunaaruteqartarnerlu
- kommunimi ilitsersuisarfinnik pilersitsineq ingerlatsinerlu, kommunimi

suliffissarsiuussisarfirmik kommunimilu atuarfirmik suleqateqartoq
- meeqqat atuarfiannit iliuuseqarnissamut pilersaarutit atuartup ilinniaqginneranut
malinnaatinneqarnissaasa qulakkeerteri
- najukkami ilitersuinerup illuni tulluurtuni ilitersuisunit piukkunnaateqartunit
ingerlanneqarnerata qulakkeerneqarnera

Suliassat siuliani taaneqartut Namminersorlutik Oqartussat pingaarnertut suliassaannut
ataqatigiissinneqassapput, tak. siunnersuisarnermik inatsimmi § 3 aamma ilinniarfiit
Namminersorlutik Oqartussat ataaniittut, kommunimi ilitersuisarfiup tunniunneqarnerani
naammassinninnissamut ilitersuinissamut ikaarsaariarnermilu ilitersuinissamut
akisussaammata.

Siunnersuisarnermik inatsimmi § 2, nr. 7-mit takuneqarsinnaavoq ujartuilluni ilitersuineq
tassaasoq kaammattorneqarani innuttaasunut ataasiakkaanut saaffiginnilluni ujartuilluni
ingerlatsinikkut ilitersuisarneq. Peqatigisaanik § 20, imm. 2-mit takuneqarsinnaavoq
inuusuttunut meeqqat atuarfinit assigisaanniilluunniit atuartitaanermik naammassillutik
atuarunnaarsimasunut, ilinniarnermik inuussutissarsiummilluunniit aallartitsisimanngitsunut
imaluunniit ilinniagaqarnermik unitsitsisimasunut ujartuilluni ilitersuinissaq kommunip
suliassarigaa. Tamatuma saniatigut ujartuilluni ilitersuussineq pillugu malittarisassanik
allanik aalajangersaasoqarsimanngilaq, assersuutigalugu nalunaarutikkut.

Aammattaaq ilinniarfiit naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitersuinerannut
naleqqiullugu sukumiinerusunik najoqqutassanik nalunaarutikkut aalajangersaasoqarsimanani
aammattaaq assersuutigalugu Majoriat imaluunniit ilinniarfiit ilitersuinissamut suliassaannik
tulleriarinissaq pillugu malittarisassanik aalajangersaasoqarsimanani.

Siunnersuisarnermik inatsit immikkut qarasaasiat sularinissaat atorneqarnissaallu pillugit
malittarisassanik imaqanngilaq, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu Qarasaasiatigut
Nalunaarsuisarfik, imaluunniit ilitersuisut aamma ilitersuinernik atuisut ilisimasanik
atortusanillu naammaginartumik aallersinnaanerisa qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu
internetikkut "iserfissap ataatsip" pilersinneqarnissaa.

Siunnersuisarnermik inatsimmi malittarisassat saniatigut Piareersarfinni qitiusumik
ingerlatsiviit suliarninnik ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu Namminersornerullutik
Oqartussat nalunaarutaanni nr. 17, 16. oktober 2007-imeersumi § 1-imit takuneqarsinnaavoq
kommunimi suliffeqarnermi ilinniarsimassutsikkullu suliniutit nukittorsarsinnaajumallugit
ilinniagaqarnissamut suliffeqalernissamullu periarfissat pillugit suliassanik isumaginninnissaq
siunertaralugu kommuni Piareersarfirmik pilersitsisinnaasoq. Takuneqarsinnaasutut
"taamaaliorsinnaanermik aalajangersagaq" pineqarpoq, taamaattumik assersuutigalugu
ilitersuisarfirmik pilersitsinissamut nalunaarut namminermi kommunalbestyrelsimut
pisussaaffiliinani. Nalunaarummi pineqarpoq, soorlu aamma taaguutaanit takuneqarsinnaasoq,

taamanikkut Piareersarfiit (maannakkut Majoriat) sulianik isumaginninnerannik nalilersuineq aamma paasissutissallu nalilersuinerimi atorneqartussat pissarsiarinissaat.

Kiisalu suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 28, 9. december 2015-imeersumi § 1-imi eqqaaneqartoq kommunit tamarnik illoqarfinni tamani kommunimiittuni suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsivimmik pilersitsissasut. Tamatuma nanginnerani inatsimmi § 2, nr. 4, 5 aamma 6-imit takuneqarsinnaavoq piareersarfiit ilaatigut ilinniartitaanernut qinnuteqartunut siunnersuisassallutik qinnuteqartunillu allaffissornikkut aqutsinermik suliaqassasut, meeqqat atuarfiat suleqatigalugu klassit annerit siunnersorneqartarnerannik ingerlatsisuussasut aamma suliffissaqarnikkut siunnersuinermik suliffissarsiortunut neqerooruteqartassasut il.il. Aammattaaq inatsimmi § 5, imm. 1-imit takuneqarsinnaalluni naammassisassanut isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu piareersarfiit ingerlatarissagaat. Tassunga tunngatillugu oqaatigineqassaaq suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit pillugit Inatsisartut inatsisaanni siullermik pineqarmata piareersarfiit suliassanik aalajangersimasunik suliakkerneqartut, taakkunanilu ilitersuineq suliassat arlaannut ilaalluni. Inatsisartut inatsisaat eqqaaneqartoq aamma nakkutilliinissamut pisussaaffiup ilaatut kisitsisitigut paasissutissanik pissarsinissaq pillugu aalajangersakkamik aamma imaqarpoq. Siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat akerlianik pineqarpoq nalinginnaasumik ilitersuussineq, tassunga ilanngullugu Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfeqarfiinut aamma Majoriamut meeqqallu atuarfiinut tunngatillugu kommunit ilitersuussinissamut suliassaannut naleqqiullugu. Aammattaaq suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit pillugit Inatsisartut inatsisaat suliffeqarfinnut tunngassuteqartunut apeqqutinut atalluinnarluni, akerlianilli siunnersuisarnermik inatsit annerusumik ilinniarfinni aallaaveqarluni.

b) Siunnersuut

Siunnersuut aallarniummi allanneqartutut siunertaavoq siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi nalilersuilluni nalunaarusiami innersuussutit ilaasa ilanngunneqarnissaat.

Tamanna siullermi siunnersuummi nr. 1-imi ilanngussisoqarneratigut, tamatumalu kingorna nuna tamakkerlugu ilitersuinermit periusissioinnissamut Naalakkersuisut pisussaaffeqarlutik.

Ilinniarfiit ilitersuinerannut sukumiinerusunik najoqqutassanik aalajangersaanissaq pillugu inatsisip piareersarnerani immikkoortoq 1.2.4-mi sammineqartut pingaarnerni allanneqartoq tunuliaqutaralugu ilinniarfiit naammassininnissamut ikaarsaariarnermilu ilitersuinnissamut ilinniarfiit pisussaaffeqarnerat pillugu siunnersuisarnermik inatsimmi § 10 immikkoortunik sisamanik ilaneqarpoq. Tamanna pivoq ilinniarfiit ilitersuinerisa pitsaassusilernissaat siunertaralugu, inunnu ilitersuinermik isumaginnittunut siunertat, qanoq ittuuneri aamma ilinniartitaanikkut piginnaasatigullu piumasaqaatit eqqarsaatigalugit. Ilinniartitaanikkut

piginnaasatigullu piunasaqaatit allatigut ullumikkut Majoriaqarfiit ilitsersuussinerannut naapertuupput, tak. siunnersuisarnermik inatsimmi § 12.

Tamatuma nanginnerani siunnersuisarnermik inatsimmi § 13, imm. 1-imi atuuttumi siunnersuutigineqarpoq aamma Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfeqarfiutaasa ilaatinneqarnissaannut allangortinnissaa siunnersuutigineqarpoq. Taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq nuna tamakkerlugu paasissutissanut tunngavinnik pilersitsinissaq siunertaralugu ataasiakkaanut ilitsersuinerni suliniutitik pillugit aamma innuttaasut ilinniartitaanikkut suliffeqarnikkullu killiffii pillugit paasissutissat kommunalbestyrelsinit ilinniarfinniillu nalunaarsorneqarlutillu Naalackersuisunut nalunaarutigisassagaat.

Siunnersuutit aamma § 2-mi atuutilernissaq pillugu aalajangersakkamik imaqarpoq. Piffissaq atuutilerfissaa 1. januar 2022-mut aalajangersarneqarpoq. Tassunga atatillugu piffissami atuutilerfiusumi ilinniarfinni atorfeqartunut ilitsersuisartunut naleqqiullugu ikaarsaariarnermi aalajangersagaq ikkunneqarpoq.

3. Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Siunnersuummi aalajangersakkat arlallit annertuutigit ilitsersuinermi suliniummut atortutigit tunngavinnik erseqqissaasuupput, tassunga ilanngullugu ullumikkut ingerlanneqareersunik ilitsersuinermit sinaakkusiussanut malittarisassat. Aammattaaq aalajangersagaq pineqarluni aningaasaliissutitut tunngavigineqartutut atuuttut aallaavigalugit aqqissugaanikkut tulluarsaasoqarneratigit imarisaasa piviusunngortinneqarsinnaasut nalilerneqarlutik.

Tamanna ilaatigut siunnersuummi nr. 1-imut atuuppoq, taanna malillugu nuna tamakkerlugu ilitsersuinermit periusissioinnissamut Naalackersuisut piussaatinneqalerlutik, tamannalu assersuutigalugu Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfikkut pisinnaalluni.

Taamaaqataaniq oqaatigineqassaaq ilinniarfiit naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitsersuussinerisa pitsanngorsarnissaanut tunngatillugu siunnersuummi 2 § 10, imm. 2 aamma 3-mi nr. 2-mi taamaallaat erseqqissarneqarmat naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitsersuineq qanoq ingerlanneqassanersoq, tassunga ilanngullugit pissutsit tassunga atatillugu ilitsersuisut immikkut eqqarsaatigisassaat. Taamaalilluni pineqarluni maannakkut ilitsersuinermi suliat qanoq ingerlanneqarneri pillugit malittarisassaliorneq, taamaattumik aalajangersakkat tasaanatik ilinniarfiit nutaanik suliakkerneqartut.

Akerlianilli siunnersuummi nr. 2-mi § 10, imm. 4-mi naatsorsuutigineqarluni naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitsersuinikkut ilitsersuinermik ilinniarfinni suliaqartunut piukkunnassutsikkut piunasaqaateqarnerup , kingunerisinnaallugu ilinniarfimmu pineqartumut aamma Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfimmu aalajangersimasunik aningaasatigit kinguneqassasoq. Taamaattoqassappat nutaanik atorfinitsitsisoqarneranut tamanna atuutissaaq, siunnersuutip atuutilersinnerata kingorna isumagineqartussat.

Siunnersuummi nr. 2-mi § 10, imm. 4-mut naleqqiullugu aningaasaqarnikkut kingunissai ukiumi kingullerni tallimani Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfeqarfiini sulisutigut taarsaannerit aallaavigalugit naatsorsorneqarput, tassani ilitersuisut 35-it atorfinitsinneqarsimallutik. Taakkunanga 25-it Naalackersuisunit akuerineqartumik ilinniartitaanernut aamma inuussutissarsiutinut ilinniagaqarsimangillat. Tamanna tunuliaqutaralugu naatsorsuutigineqarpoq ilinniarfinni 15-ini ukiumut ilitersuisut nutaat tallimat atorfinitsinneqartut taamatut ilitersuisutut ilinniartitaanermik ingerlataqassasut, taamaaqataanik ilitersuinissamut suliaqarnissamut piginnaasaqarnertik uppersarsinnaangippassuk. Tassunga ilanngutissaaq Naalackersuisut tamanna pillugu qinnuteqartoqareernerata kingorna akuerisinnaavaat, ilitersuisarnerup inummit ilitersuisarnermi allaanerusunik piginnaasaqartumit utaqqiisaasumik ingerlanneqarnissaa, ilitersuisartooq pineqartoq Naalackersuisunit akuerisaasumik ilinniartitsinermik ilitersuisarnermillu ilinniarnermik ingerlataqarpat ilinniarnissamilluunniit pilersaaruteqarpat. Inuit tallimat ukiumut siunnersuummi piumasarineqartoq ilitersuisutut ilinniartitaaneq naammassissappassuk tamatuma kingunerissavaa ilinniarfinnut pineqartunut aningaasartuutit soorlu vikareqarnermut akissarsianut matussutissat aamma taakku pikkorissarnerannut atatillugu ilitersuisunut nutaatut atorfinitsinneqartunut ullormusiat. Tamatuma nanginnerani oqaatigineqassaaq maannakkut ilitersuussutitut ilinniartitaaneq ukiumik ataatsimik sivisussuseqarmat sapaatip akunneranillu sivisussuseqartumik sisamanik immikkoortoqarluni ullullu soraarummeerfiusut marluk. Ullut angalaffiusut ilanngunneqarpata naatsorsuutigineqarpoq ilinniarneq ilitersuisumut ataatsimut ukiumi ataatsimi ulluni 40-ni sivisussuseqassasoq. Tamatuma assigissavaa ukiumi ataatsimi ulluni 40-ni ullormusianut ullormusianut aningaasartuutit aamma ukiumi ataatsimi ulluni 40-ni vikareqartitsineq. Ullormusianut akigititanut naleqqiullugu taakku tassaapput ullormut unnuamullu ataatsimut tamakkiisumik nerisaqartitsiviusumi 141,75 kr.-it, nerisaqartitsineq Nuna Tamakkerlugu Iltersuisarfimmit akilerneqartartut. Ullormusiat taamaalilluni atuarfimmiinnerup kingunerisaanik ilitersuisunut ataatsimut ullunut 40-nut katillugit 5670 kr.-inik annertussuseqassapput. Taakku saniatigut qaammammut ataatsimut ullunullu qulinut vikarimut akissarsiassat AC-mut atorfinitsinneqartumut 39.271,56 kr.-it imaluunniit AK-mi atorfeqartumut 28.369,55 kr.-it.

Tamanna vikarimut ataatsimut 44.941,56 kr.-inik aningaasartuuteqarfiussaaq, vikari AC naapertorlugu isumaqatigiissuteqarpat aamma 34.039,55 kr.-iussalluni vikari AK-mi isumaqatigiissut malillugu atorfinitsinneqarsimappat. Ataatsimut isigalugu tamanna AC malillugu isumaqatigiissuteqartunut vikarini tallimanut katillugit 224.707,80 kr.-inik aningaasartuuteqarfiussaaq (imaluunniit vikari AK-mi isumaqatigiissut malillugu atorfinitsinneqarsimappat 170.197,80 kr.-iussalluni). Vikarit tallimat ilinniarfinnut 15-inut agguarsimasut pineqarmata aningaasartuutit tamarmiusut naatsorsuinikkut ilinniarfinnut naligiittumik agguartariaqassapput, tamannalu ilinniarfimmuut ataatsimut 14.980,52 kr.-inik ukiumut aningaasartuutaassalluni. Tamanna tunngavigalugu naliliisoqarpoq siunnersuummi nr. 2-mi § 10, imm. 4 ilinniarfinnut ataasiakkaanut ukiumut annerpaamik 14.980,52 kr.-inik

anigaasartuuteqarnermik kinguneqassasoq.

Majoriatulli paasissutissanik nalunaaruteqarnissamut ilinniarfiit pisussaaffeqarnerat pillugu siunnersuummi nr. 3 eqqarsaatigalugu, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 1, malugineqassaaq ilinniarfiup nalinginnaasumik ingerlatsineranut atatillugu suliat naammassineqartussat tunuliaqutaralugit paasissutissanik arlalinnik ilinniarfiit nassiussisareermata, tassunga ilanngullugit ingerlatat pillugit kisitsisini, ilinniartitaanerni ataasiakkaani ilinniagaqartut amerlassusii, ilinniagaqarneriutininik aqutsineq il.il. tunngatillugu anigaasaliissutininut tunngaviusunut naleqqiullugu. Aammattaaq malittarisassani tunngaviit pigineqartut tunngavigalugit paasissutissanik attuumassuteqartunik Naalakkersuisut ilinniarfinit piumasaqarsinnaareerlutik, tassunga ilanngullugu Naalakkersuisut nakkutilliinerannut atugassat. Tassunga aamma ilaasinnaapput suliassaqaqfinni arlalinni pisariillisaanissaq aamma Naalakkersuisut siunnerfeqartumik suliniuteqarnerat siunertaralugu paasissutissatut tunngavittut atorineqarsinnaasut, tassunga ilanngullugit ilinniartitaanermut, ilitsersuussinermut suliffeqarnermullu attuumassuteqartunut suliniutininut naleqqiullugu. Siunnersuummi nr. 3 taamaattumik najoqqutassanik sulinernillu atuuttunik maleruagassanik allanneqarsimanngitsunik inatsisitigut allanneqaleneri, isumalluutitigut tunngaviit pioreersut aallaavigalugit aqqissugaanikkut tulluarsaanermi qulakkeerneqarsinnaasutut nalilerneqartut.

Siunnersuummi nr. 3-mi § 13, imm. 2-mi kommunalbestyrelsit ilanngunneqarnerininut naleqqiullugu maannakkut nalunaaruteqarnissamut pisussaaffioreersumut atatillugu tamanna isigineqassaaq, tak. inatsisit atuuttut pillugit nalinginnaasumik nassuiaatini siuliani allanneqartoq Nalunaaruteqartussaataaneq Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinneqartarnissaannut kiisalu Kalaallit Nunaannut suliartortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit paasissutissanik nalunaaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20, 19. november 2007-imeersumut aamma Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannut nr. 17, ulloq 16. oktober 2007-imeersumi Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliainnik ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu atavoq. Tamassuma saniatigut angusassatut isumaqatigiissutit tunngavigalugit paasissutissanik kommunalbestyrelsit nalunaaruteqartarput. Aammattaaq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 15, 3. december 2012-imeersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 21, 13. november 2017-imeersukkut allannagortinneqartumi § 37, imm. 2-mit takuneqarsinnaavoq meeqqat atuarfiat pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu suliaini isumaginissaanut pisariaqartutut isigineqartunik paasissutissanik kommunalbestyrelsi Naalakkersuisunit piumaffigineqarsinnaavoq.

4. Inuussutissarsiortunut anigaasarsionnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Inuussutissarsiortunut anigaasatigut allaffissornikkullu kinguneqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusaannut kingunissai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut inuillu peqqissusiinut sunniuteqassanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassat

Siunnersuut inatsimmik atoruminarnerusumik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqarpoq, tassa ilinniarfiit naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitersuinerannut malittarisassat erseqqissut aalajangersarneqarmata. Assersuutigalugu Majoriamut atuuttunut naapertuuttumik ilinniarfiit ilitersuussinerannut piginnaasaqarnissamut piumasaqaatip ikkunneqarneranut naleqqiullugu tamanna ilitersuinermut pineqartumut naatsorsuutigisinnaasanut tamatumalu suliassap naammassineqarnerani pitsaassutsip pitsaanerulerneranik kinguneqarsinnaasumik tamanna innuttaasunut ilinniarfinnullu erseqqinnerulersitsilluni.

7. Siunnersuutip kingunerisinnaasai pingaarnerit allat

Siunnersuut allanik pingaarutilinnik kinguneqartitsinngilaq.

8. Pisortanik aamma kattuffinnik il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami 18. maj 2021-mit 15. juni 2021-mut Namminersorlutik Oqartussat tusarniaanernut nittartagaanni tamanut ammasumik saqqumitinneqarpoq piffissamilu tassani tusarniaaffissatut attuumassuteqartunut tamanut tusarniutigineqarluni. Tassunga atatillugu ilanngussaq 2 tusarniaanermut tunngasoq innersuunneqarpoq.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

Aalajangersakkami pineqarpoq nuna tamakkerlugu ilitersuisarnermut periusissiorinnissamut Naalakkersuisut pisussaaffilerneqarnerat. Suliassat Naalakkersuisunit isumagineqartussat akornanni nr. 10-tut aalajangersakkap inissinneqarnerata takutiinnarpaa suliassaq pingaaruteqartoq pineqartoq, tassa suliassat normulersorneri tullerriaarinertut isigineqassanngimmat.. Inatsisartut Allattoqarfiani inatsisitigut misissuinikkut aalajangersagaq nr. 10-tut ilanngunneqarpoq nr. 1-iujunnaarluni, taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik allanik arlalinnik aaqqiisuuteriarlugu.

§ 3-mi suliassat allat assigalugit suliassat qanoq aaqqissuunneqassanersut Naalakkersuisunit nammineq aalajangigassanngortinneqarpoq, tassunga ilanngullugu suliffeqarfimmuut sinaakkusiussat, tassungalu aamma ilaalluni tamanna nuna tamakkerlugu ilitersuisarfik aqqutigalugu ingerlanneqassanersoq pillugu apeqquut.

Tamatuma saniatigut aalajangersakkap assigaa qaqugukkulluunniit nuna tamakkerlugu ilitersuineranut periusissiaqassasoq Naalakkersuisunit allanngortinneqartussamik, tassunga ilanngullugu pisariaqartitsineq malillugu taarserneqarsinnaasoq imaluunniit

iluarsineqarsinnaasoq. Ilitsersuinnermut periusissiap pisariaqartitsineq naapertorlugu nutarterneqartarnissaa qulakkeerniarlugu Naalakkersuisut pisussaaffeqarput.

Nr. 2-mut

Aalajangersagaq tassaavoq ilinniarfiit naammassinninnissamut ikaarsaariarnermullu ilitsersuisarnerannik piginnaatitsilerneq, tak. aammattaaq siuliani nassuiaatini nalinginnaasuni allanneqarsimasut. Tassunga atatillugu ilinniarfiit tassatuaapput Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfiutai.

Aalajangersagaq siunnersuisarnermik inatsimmi § 10-mik atuuttumik paragrafimi immikkoortunut nutaanut imm. 2-4-mut innersuussinertut katitigaavoq.

Imm. 2-mi taamaallaat pineqarpoq naammassinninnissamut ilitsersuussineq aamma ilinniarfinni ilitsersuisunit alaatsinaanneqartussanut ilitsersuussinermut atortutigut piumasagaatinik aalajangersaalluni. Pissutsit eqqaaneqartut aamma tassaapput ilinniarnermut attuumassuteqartut apeqqutit aalajangersimasut aamma pissutsit ilinniartut ilinniarnerinut toqqaannartumik pinngitsooratik atasariaqanngitsut. Taamaalilluni aamma ilinniartut nammineq atugaanut tunngasuusinnaalluni, pineqartup ilinniakkamik paarsinissaanut ajornartorsiortitsisinnaasut. Tassunga atatillugu ilitsersuussinermut aamma ilaasinnaapput assersuutigalugu inummut tarnikkullu pissutsinut tunngasutigut ikiuineq imaluunniit tarnikkut isumaginninnikkullu siunnersuineq.

Aammattaaq aalajangersakkami oqaaseqatigiit pingajuannit takuneqarsinnaavoq naammassinninnissamut ilitsersuussineq sapinngisamik siusissukkat aallartissimanissaa ajornartorsiutaasinnaasut sioqqunnissaat siunertaralugu imaluunniit ilinniagaqartup artorsaatigisinnaasaanik unammillernartunit ajoqusiinerit annikillisinneqarnissaat.

Aalajangersakkami imm. 3 taamaalilluni ima paasineqassaaq ilitsersuineq sapinngisamik ilinniakkap inuussutissarsiutillu ingerlanneranut naleqqiullugu ilinniartup nammineq pisariaqartunik aalajangiisinnaaneranut piareersarnissaa nukittorsarnissaalu siunertaralugu aaqqissuunneqarluni. Taamaalilluni paasineqarluni toqqaarneqartut ilinniagaqartumit nammineq aalajangiiffigineqarneri erseqqilluni assersuutigalugu ilitsersuisumit aalajangiiffigineqarnatik. Aammattaaq aalajangiinerit piviusorsioortumik paasissutissallu tunngavigalugit aalajangiiffigineqarsinnaassallutik, taamaalilluni pineqartup takorloorsimanngisaanik unammillernartunik annertunerusunik kingorna ilinniagaqartoq tupaallatsinneqarnani, aamma pineqartup ilinniakkaminik naammassinninnissaanut periarfissaanut naleqqiullugu pingaaruteqarsinnaasunik.

Aalajangersakkami imm. 4-mi pineqarput ilinniarfimmi ilitsersuisut piukkunnassusiannut piumasagaatit pineqarput, taanna malillugu Majoriami ilitsersuisunut atuuttut assigalugit piukkunnassutsimut piumasagaatit taakkununga atuutilerlutik, tak. Inatsisartut inatsisaat § 12, imm. 2.

Aalajangersakkami 1. imm. atuarneqarsinnaavoq Naalackersuisut ilinniartitaanikkut ilitsersuisutullu ilinniartitaanermik akuerisaannik ilitsersuisoq naammassisaqarsimassasoq imaluunniit Inatsisartut inatsisaat malillugu ilitsersuinissamut taamaaqataanik ilitsersuineramik suliaqarnermi piginnaasaqarnini uppersarsinnaassallugu. Piginnaasat qaffasissusiat Naalackersuisunit aalajangersimasumik nalilerneqassaaq. Piginnaasat qaffasissusiat Naalackersuisunit akuerineqarsinnaasut assersuutigalugu tassaasinnaavoq nunani allani ilitsersuisutut ilinniarneq. Aammattaaq universitetimi naleqquttumik ilinniagaqarneq imaluunniit isumaginninnermi siunnersortitut ilinniarneq pissutsit malillugit aamma eqqarsaatigineqarsinnaasoq. Aalajangersakkap oqaasertaani aamma takuneqarsinnaavoq taamaaqataanik ilitsersuineramik suliaqarnermi qaffasitsigisumik pinngitsoorani piginnaasaqartariaqanngitsoq, tassa tamanna aamma assersuutigalugu ilitsersuisutut suliaassanik ukiorpassuarni sulisimaneq tunngavigalugu tamanna qulakkeerneqarsinnaammat.

Aammattaaq aalajangersakkami oqaaseqatigiit aappaanni utaqqiisaagallartutut isikkoqartumik ilaatitsinnginnermik imaqarpoq. Malinneqartariaqanngitsunik malittarisassap atornissaanut piunasaqaataavoq inuup ilitsersuisarnermi ilaatigut piginnaasaqartup pineqarnera, inuillu tassunga peqatigitillugu ilitsersuisartutut ilinniartuussapput imaluunniit ilinniarnepur assinganik aallartingajalerlutik. Taamaalilluni ataavartumik malinneqartariaqanngitsoq pineqanngilaq, tassa aalajangersakkami piunasaqaataammat ilinniagaqarneq pillugu piunasaqaat piffissap ilaani malinneqassasoq. Ilinniagaqarsimanermik piunasaqaammik malinnginnerup sivisussusia pillugu apeqqut nalilersorneqassaaq. Tamanna aamma ilitsersuinermi sulinermi sutigut piukkunnaateqarneq pillugu apeqqummut atuuppoq, ilinniagaqarsimanissamut piunasaqaatip naammassineqarnissaq pisariaqartikkunnaarlugu. Piukkunnaateqarnerit taamatut ittut pingaarnertut ilitsersuisutut suliaassanik ukiorpassuarni sulisimanerit ilaapput.

Nr. 3-mut

Aalajangersakkap Inatsisartut inatsisaanni § 13 atuuttoq annertusivaa, pineqarlunilu paasissutissat immikkoortortaqaarfiit sumiiffinni akisussaasut paasissutissiissutaat tunngavigalugit nunami tamarmi paasissutissanik tunngavissanik pilersitsinissaq.

Imm. 1-ip assigiinnarpaa ilitsersuisutut sulinermit sullinniakkat pillugit annertunerusumik paasisimasaqarnissap qulakkeerneqarnissaa siunertaralugu paasissutissanut tunngavinnik ataatsimoorussanik pilersitsisoqarnissaanut Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfeqarfiutai ikiuutissasut, taamaalilluni siunnerfeqartumik kinguneqarluartumillu ilitsersuinermi sulinissamut tunngaviusinnaallutik. Aalajangersakkami nutaamik pilersitsineq tassaavoq nalunaaruteqarnissamut pisussaaffik atuuttoq maannakkut Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfeqarfiutaat ilaatilerlugit aamma erseqqissumik aalajangersaasoqarmat.

Ilinniarfiit nalunaaruteqartussaataitaaneranni pineqarput ullumikkut kommunalbestyrelsinut atuuttut paasissutissat assingi. Tassa imaappoq ilitsersuinermi suliniutit aalajangersimasut

pillugit paasissutissat aamma sullinniakkat cpr-normuinut, iliniarnikkut sulinikkullu tunuliaqutaannut tassunga ilanngullugu sulisimanerup annertussusaa aamma ilinniarnepup ingerlannerata naammassineqarsimanera kipitinneqarsimanelu kiisalu pikkorissarsimasinnaanernut tunngasut paasissutissat tassunga ilanngullugit ilitsersuunneqarnissamut neqeroorutit suut ataasiakkaanit pissarsiarineqarsimaneri pillugit paasissutissat.

Imm. 2-mi kommunalbestyrelsit ilanngunneqarnerat ikkunneqarpoq. Tamatuma kingorna kommunimi immikkoortut ilitsersuinikkut suliaannik nalunaaruteqarnissamut kommunalbestyrelsit peqquneqarnissaannut Naalakkersuisut aamma periarfissaqalissapput, siunnerfeqarnerusumik ataasiakkaanullu tulluarsarsimasumik ilitsersuineramik suliaqarnissap qulakkeerneqarnissaa peqqusinerup siunertarippagu. Kommunalbestyrelsit paasissutissaataannut ilaassapput meeqqat atuarfiisa aamma Majoriat ilitsersuineramik sulinerat.

Aalajangersakkami imm. 3-mi allatigut allannguisoqanngilaq, § 13-p allanngortinnissaanut siunnersuut pillugu paasititsinissaq ataqatigiissitsinissarluni siunertaralugu siunnersuummut taamaallaat ilanngunneqarmat. Aalajangersakkami imm. 1 aamma 2-mi allannguinert kingunerisaatut imm. 1 aamma 2-mi pissutsinut eqqaaneqartunut tunngasunik paasissutissanik ilinniartit nalunaarsuinerat nalunaaruteqartarnerallu pillugit malittarisassanik aalajangersaanissamut maannakkut piginnaatitsineq ilaalerpoq.

§ 2-mut

Aalajangersakkami siunnersuutit atuutilerfissaa allanneqarpoq. Nalilersuilluni nalunaarusiami innersuussutit piaarnerpaamik naammassineqarnissaat eqqarsaatigalugu piffissaliussaq toqqarneqarpoq.

Aalajangersakkami imm. 2 maannakkut pisinnaatitaaffiusut ataqqineqarnissaat siunertaralugu oqaasertalerneqarpoq. Tamanna ilinniartit atorfeqartut eqqarsaatigalugit pivoq, Inatsisartut inatsisaata piffissami atulersinnerani naammassinninnissamik ikaarsaariarnermilu ilitsersuineramik suliaqartunut, naak Naalakkersuisut akuerisaannik ilinniartitaanermik inuussutissarsiutinullu ilitsersuussinermut ilinniagaqarsimanngikkaluartut, imaluunniit taamaaqataannik ilitsersuinerami suliaqarnissamut piginnaasaqarnermik uppernarsaasinnaangikkaluartut.

Siunnersuut inatsimmut atuuttumut sanilliullugu	
<i>Oqaasertaliussat atuuttut</i>	<i>Inatsisissatut siunnersuut</i>
	§ 1 Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermit inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 4, 29. november 2013-imeersumi, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 12, 27 november 2018-imeersukkut allanngortinneqartumi, imatut allannguisoqarpoq:
<p>§ 3. Naalackersuisut makku isumagissallugit pisussaapput:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ilitsersuisarneq nalilersortassallugu ineriartortissallugulu, 2) ilitsersuisarneq ataqatigiissassallugu, 3) ilitsersuisarneq pillugu paasissutissiisassallutik, 4) ilitsersuisarnermi atortut suliarissallugit siaruartissallugillu, 5) ilitsersuisartut ilinniartittassallugit ilinniarteqqittassallugillu, 6) sumiiffinni ilitsersuisarfinnut tunngatillugu ilitsersuisarneq, 7) misilittakkanik ilisimasanillu paarlaasseqatigiittarneq, 8) attaveqarfigeqatigiittarnermik pilersitsineq tapersersortassallugu, aamma 9) tarnikkut isumaginninnikkullu ilitsersuineq isumagalugu, tassunga ilanngullugu ilinniartunut tarnikkut katsorsaaneq, § 18, imm. 2. takuuk. 	<p>1. § 3 nr. 9-p kingorna normutut nutaatut ilanngunneqassaaq: ”10) nuna tamakkerlugu ilitsersuinissamut periusissiornerup ingerlaavartumik nutarterneqartarnissaa”.</p>
<p>§ 10. Ilinniarfiit akisussaaffigivaat ilinniartut ilinniakkaminnik naammassinninnissaat ikaarsaariarnissaallu pillugit ilitsersuisassallutik. Ilinniakkanut pineqartunut malittarisassat malillugit ilitsersuineq ingerlanneqartassaaq.</p>	<p>2. § 10 imatut oqaasertalerneqassaaq: ” § 10. Ilinniarfiit ilinniagaqarniarlutik qinnuteqartunut ilinniakkamik naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu ilitsersuisarnissamut akisussaapput. Ilinniakkanut pineqartunut malittarisassat atuuttut malillugit ilitsersuineq ingerlanneqassaaq, taamaattorli tak. imm. 2-</p>

	<p>4.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Ilinniarfiit naammassinninnissamut ilitersuinerat ilinniagaqartup ilisimasaanik, pikkorissusianik ilinniakkamilu piginnaasaanik ikorfartuillunilu ineriartortitsissaaq. Tassunga ilaapput inummut inooqataanermullu pissutsit, ilinniartitaanermi atuartitsissutinik qaffasissutsinillu toqqaaneq, takkutinngitsoorneq, kajumissuseq, karakterit, soraarummeernermi periuseq, soraarummeernissamut annilaanganeq, ilinniariaaseq, sulinermi ileqqut, suleqatigiissinnaassuseq aamma ilinniakkami atuaqatigiinnilu atugarissaarneq pillugu ilitersuineq. Naammassinnissinnaanermut ilitersuineq siusissukkut pitsaaliuilluni suliniutitut tunniunneqassaaq ilinniagaqartup ilinniarnerup annertuumik artukkiisutut misigisaqannginnissaa atuartitsinermullu naleqqiullugu katataannginnissaa qulakkeerniarlugu.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Ilinniarfiit ikaarsaariarnermi ilitersuinerisa qulakkiissavaat ilinniartut ilisimatinneqarneq, eqqarsarfiusumik piviusorsioortumillu tunngaveqarlutik ilinniakkamik, inuussutissarsiummi aamma atorfimmi ingerlavissamik toqqaasinnaallutik. Tassunga ilaapput piginnaasat soqutigisallu paasisaqarfigineri, ilinniakkap imarisaanut, piumasaaqataanut, naatsorsuutigisanut, ingerlaqqinnissamut periarfissanut, ilinniartitsinermut, kulturimut avatangiisinut suliffeqarfinnillu ilisimasaqalernissap qulakkeerneqarnera.</p> <p><i>Imm. 4.</i> Naalackersuisunit akuerisaasumik ilinniartitsinermik inuussutissarsiutinullu siunnersuisarnermik ilinniagaqarsimasunit imaluunniit tassunga assingusumik ilitersuisinnaanermik piginnaasaqarnermik uppersaasinnaasunit inunnit naammassinninnissamut ikaarsaariarnermilu</p>
--	---

	<p>ilitsersuineq ingerlanneqassaaq. Naalakkersuisut tamanna pillugu ilinniarfinniit qinnuteqartoqareernerata kingorna ilitsersuisarnerup inummit siunnersuisarnermi allaanerusunik piginnaasaqartumit utaqqiisaasumik ingerlanneqarnissaa akuerisinnaavaat, ilitsersuisarteq pineqartoq Naalakkersuisunit akuerisaasumik ilinniartitsinermik siunnersuisarnermillu ilinniarnermik ingerlataqarpat ilinniarnissamilluunniit pilersaaruteqarpat.”</p>
<p>§ 13. Ilinniartitaanermut suliffeqarnermillu tunngatillugu siunnersuisarnikkut suliniutit siunnerfilimmillu sulissutigisassat ingerlanneqarnerinut atugassatut ataasiakkaatut siunnersuisarnerni paasissutissanik pissarsiarineqartunik kommunalbestyrelsi siunnersuisarnermi suliaanik innuttaasullu ilinniartitaanikkut suliffeqarnikkullu tunngasutigut killiffiinik, nuna tamakkerlugu paasissutissanik qitiusumik katersaateqalernissaq siunertaralugu kommunalbestyrelsi Naalakkersuisunut ingerlatitsissassaaq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Imm. 1-imi siunertarisatut taaneqartut innersuussutigalugit, ilinniarfiit, meeqqat atuarfii namminersortut, efterskolit folkehøjskolellu ilinniarfiup siunnersuisoqarnikkut suliai pillugit paasissutissaatiminnik nalunaaruteqaqqullugit Naalakkersuisut peqqusisinnaapput.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Imm. 1 aamma 2 naapertorlugit nalunaarsuisarneq paasissutissanillu nalunaaruteqartarneq pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugu paasissutissat elektroniskimik nalunaarsorsimanissaannik nalunaarutigineqarnissaannillu piunasaqarsinnaaneq pillugu.</p>	<p>3. § 13 ima oqaasertaqassaaq: ” § 13. Ilitsersuinikkut suliniutinik aqutsinermut aamma ilinniartitaanermut suliffeqarnermillu tunngatillugu anguniakkanut naleqqiullugu suliniutit siunnerfilernissaannut atugassanik nuna tamakkerlugu paasissutissanut tunngavinnik pilersitsinissaq siunertaralugu ataasiakkaanut ilitsersuinerni suliniutitik pillugit aamma innuttaasut ilinniartitaanikkut suliffeqarnikkullu killiffii pillugit paasissutissat kommunalbestyrelsinit ilinniarfinniillu nalunaarsorneqarlutillu Naalakkersuisunit nalunaarutigisassavaat.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Imm. 1-imi siunertarisatut taaneqartut innersuussutigalugit, kommunalbestyrelsit, ilinniarfiit, meeqqat atuarfii namminersortut, efterskolit folkehøjskolellu ilinniarfiup ilitsersuisoqarnikkut suliai pillugit paasissutissaatissanik nalunaaruteqaqqullugit Naalakkersuisut peqqusisinnaapput.</p> <p><i>Imm. 3.</i> Imm. 1 aamma 2 naapertorlugit nalunaarsuisarneq paasissutissanillu nalunaaruteqartarneq pillugit Naalakkersuisut malittarisassanik aalajangersaasinnaapput, tassunga ilanngullugu paasissutissat elektroniskimik nalunaarsorsimanissaannik nalunaarutigineqarnissaannillu piunasaqarsinnaaneq pillugu.”</p>

	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2022-mi atuutilissaaq.</p> <p><i>Imm. 2.</i> Inatsisartut inatsisaanni § 1, nr. 2-mi § 10, imm. 4, 1. januar 2022 sioqqullugu ilitsersuisarnermik suliaqartutut taaneqartuni inunnut atorfeqartunut atorneqassanngilaq.</p>
--	--

Siunnersuutip tusarniaassutigineqarnera

Siunnersuut piffissami tusarniaaffiusumi ukununga tusarniaassutigineqarsimavoq:

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfia
Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalackersuisoqarfik
Ineqarnermut, Attaveqatigiinnermut Naligiisitaanermullu Naalackersuisoqarfik
Aatsitassanut Naalackersuisoqarfik
Nunalerinnermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu
Naalackersuisoqarfik
Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik
Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik
Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalackersuisoqarfik
Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilaqutariinnut Inatsisillu Atuutsinneqarnerannut
Naalackersuisoqarfik
Inuussutissarsiornermut, Niuernermut, Nunanut Allanut Silallu Pissusaata
Allangoriartorneranut Naalackersuisoqarfik
Sulisitsisut (GE)
SIK
Kommune Kujalleq
Kommuneqarfik Sermersooq
Qeqqata Kommunia
Avannaata Kommunia
Kommune Qeqertalik
Nuuk Internationale Friskole
NUSUKA
IMAK
AK
Nanu Børn
MIBB Meeqqat Inuunerissut
MIPI - Meeqqat Inuusuttullu pillugit ilisimasaqarfik
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Nunatsinni Siunnersuisoqatigiit
Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit institutit
Knud Rasmussenip Højskolia
Sulisartut Højskoliat
NPK
Avannaani Ilinniarnertuunngorniarfik
Qeqqani Ilinniarnertuunngorniarfik
Kalaallit Nunaanni Teknikimik Ilinniarnertuunngorniarfik (KTI)
Campus Kujalleq
INUILI

Kalaallit Nunaanni Imarsiornermik Ilinniarfik

NI-Nuuk

Peqqissaanermik Ilinniarfik

Ilisimatusarfik

Perorsaanermik Ilinniarfik

Savaatilinnngorniat Ilinniarfiat

Eqqumiitsuliornermik Ilinniarfik

ILI ILI

Avalak

ASG

Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfik

MIO

Kalaallit Nunaanni isumaginninnermi siunnersortit ilinniarsimasut peqatigiiffiat (NIISIP)

Inuit Innarluutillit Illersuisuat

Mælkebøttecenteri

Red Barnet

Peqatigiiffik Kalaallit Meerartaat

Kalaallit Røde Korsiat

Tusarniaanerp naammassereernerani tusarniaavigineqartunit ukuninnga akissutit tiguneqarput:

Naalakkersuisut siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia, Aningaasaqarnermut Nunamullu Namminermut Naalakkersuisoqarfik, Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilaqutariinnut Inatsisillu Atuutsinneqarnerannut Naalakkersuisoqarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Qeqqata Kommunia, Kommune Kujalleq, Innarluutillit illersuisuat, Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit institutit Danmarkimiittoq, Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuisoqatigiiffiat Sulisitsisut peqatigalugit tusarniaanermi akissutinik nassiussisimapput.

Tassunga atatillugu siunnersuummut nalinginnaasumik naammagisimaarinnineq tapersersuinerlu paasineqarsinnaavoq.

Tusarniaanermut akissutit tiguneqartut amerlasuutigut nalilersuineramik nalunaarusiamik malitseqartitsinissamut attuumassuteqarput, taannami Inatsisartut inatsisaata nutarterneqarneranit allaanerusumik suliarineqarnissaa pisariaqarmat, siunnersuummi nalinginnaasumik nassuiaatini tamanna pillugu allanneqartunut aamma nalilersuineramik nalunaarusiaq takuuk. Oqaaseqaatit tiguneqartuni arlallit nutarterinissamut tunngapput, tamannalu piviusunngortinneqarsinnaavoq sakkut allat soorlu nalunaarutit, ilitsersuutit, angusaqarnissamik isumaqatigiissutit, tatiginartumik suleriaatsinik allaaserinninnerit aqqutigalugit ingerlanneqarsinnaalluni.

Tamatuma saniatigut Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuisoqatigiiffiat Sulisitsisullu tusarniaanermi ataatsimoorussamik akissummik nassiussaminni oqaatigaat, ilitersuinnermut periusissiaq nutarterneqartarnissaa siunnersuutip nr. 1-ianut ilanngunneqarnissaa isumaliuutigineqarsinnaasoq. Tamanna ilanngunneqarpoq, imaalillugu nutarterinissamut pisussaaffik aalajangersakkap oqaasertaanut erseqqissumik massakkut allassimalerpoq.

Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuisoqatigiiffiat Sulisitsisullu inatsimmik allanngineq atuarfinnut aningaasartuutigut sunniuteqarnaviangitsumik isummersuutitut isumaqataanginnertik aamma oqaatigaat. Tusarniaanermut akissummut ataatsimoorussamut ilassutitut oqaatigineqassaaq, siunnersuisoqarnikkut suliat nalunaarsorneqarnissaat nalunaarutigineqarnissaallu qitiusumik ilinniarfinni inunnut ataasiakkaanut allaffissornikkut suliassaqarnerulernermik kinguneqassammat. Atuarfiit siusinnerusukkut allaffissornikkut suliassat tigusarnikuuaat, aningaasaliissutsit qaffanneqarnerinik kinguneqanngitsunik, tamatumalu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu atuarfiit aningaasaqarnerannik mangiaalernera.

Qitiusumik Ilinniarfiit Sulisitsisullu oqaaseqaataanut tunngatillugu, Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfiutaannut aningaasaqarnikkut aqutsinikkullu pisortanut kingunerisinnaasai, immikkoortoq 3-miittut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatinut innersuussisoqassaaq. Tassunga atatillugu oqaatigineqarpoq, siunnersuummi nr. 2-mi § 10, imm. 4 ilinniartitsinermik ilitersuisunit pisinnaasatigut piumasaqaatit pillugit ilinniarfinnut ataasiakkaanut ukiumut annerpaamik 14.980,52 kr.-nik aningaasartuuteqarnermik kinguneqassasoq.

Immikkoortumi tassani Majoriatulli paasissutissanik nalunaaruteqarnissamut ilinniarfiit pisussaaffeqarnerat pillugu siunnersuummi nr. 3-mut nassuiarneqarpoq, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 1. Malugineqassaaq ilinniarfiup nalinginnaasumik ingerlatsineranut atatillugu suliat naammassineqartussat tunuliaqutaralugit paasissutissanik arlalinnik ilinniarfiit nassiussisareermata, tassunga ilanngullugit ingerlatat pillugit kisitsisini, ilinniartitaanerni ataasiakkaani ilinniagaqartut amerlassusii, ilinniagaqarneriutitik aqutsineq il.il. tunngatillugu aningaasaliissutitut tunngaviusunut naleqqiullugu. Aammattaaq malittarisassani tunngaviit pigineqartut tunngavigalugit paasissutissanik attuumassuteqartunik Naalakkersuisut ilinniarfinnit piumasaqarsinnaareerlutik, tassunga ilanngullugu Naalakkersuisut nakkutilliinerannut atugassat. Tassunga aamma ilaasinnapput suliassaqarfinni arlalinni pisariillisaanissaq aamma Naalakkersuisut siunnerfeqartumik suliniuteqarnerat siunertaralugu paasissutissatut tunngavittut atorneqarsinnaasut, tassunga ilanngullugit ilinniartitaanermut, ilitersuussinnermut suliffeqarnermullu attuumassuteqartunut suliniutitut naleqqiullugu. Siunnersuummi nr. 3 taamaattumik najoqqutassanik sulinernillu atuuttunik maleruagassanik allanneqarsimangitsunik inatsisitigut allanneqalerneru, isumalluutitigut tunngaviit pioreersut aallaavigalugit aqqissugaanikkut tulluarsaanermi qulakkeerneqarsinnaasutut nalilerneqartut.

Tamanna tunngavigalugu tusarniaanernut akissutit siunnersuummi allannguissamut pissutissaqartitsinngillat.

Tamatumunngalu atatillugu uani ataaniittumi tusarniaanermut atatillugu skemaliami (ilanngussaq 2) nalunaarsuutit innersuunneqassapput, tusarniaanermut akissutaasut tamarmik sammeneqarfigisaat aammalu oqaaseqarfigineqarneri. Tusarniaanermut akissutit siunnersuummut tunngassuteqanngitsut oqaaseqarfigineqanngillat.

Tusarniaanermut akissutit pillugit allakkiaq

	Tusarniaavigin eqartoq	Oqaaseqaatit	Oqaaseqaatigineqartumut oqaaseqaatit
1	AN	Susassaqqarfimmi nalilersuilluni nalunaarusiaq attuumassutillip allap inerneru malitseqartitsinerlu 2019-imeersoq, tassa Majoriap ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu suliniutai pillugit EVA-miit nalunaarusiaq eqqaaneqanngilaq. Tamanna naapertuutinngilaq, aamma inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatit nalilersuinerlut kingullermut isummersimasariaqaraluarput, tassami ilaatigut uani aalajangersakkanut siunnersuutit allamut saatinnissaat pisariaqarsinnaassammat.	Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguissamut tunngavissiiisimanngilaq. Tamatumani Danmarks Evalueringsinstitutip (EVA) nalunaarusiaa siunnersuisarnermik inatsimmik imaqqannginnera pissuteqarpoq. EVA’p nalunaarusiaa Majoriami sullissiviit suliasammik isumaginnittarneri pillugit misissuinerlut imaqqarpoq, uani ilaalluni pingaartumik Majoriami ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu suliniutaasa qanoq annertutigisumik qanorlu ilillutik innuttaasut akornanni pisariaqartitsisut sulilernissaminnut ilinniarnissaminnullu piareersimanissaasa nukittorsarneqarnissaanut siunertamik malinnaanersut nalilersorneqarluni.
1.1	AN	Oqaaseqaatit ataatsimut isigalugit	Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut

		<p>Aamma nalilersuinermik nalunaarusiat taakku marluk ataqatigiissumik sunniuteqarnerusumillu malitseqartinnissaat pingaaruteqarpoq. Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini nalinginnaasuni aamma oqaatigineqartutuut inatsisissatut siunnersuummi matumani aalajangersakkat allanngortinneqarnissaat kisimi apeqqutaanngilaq, kisiannili ingerlaqqilluni suliffeqarfeqarnermut, ilinniartitaanermullu suliassaqarfiit akimorlugit peqataasut assigiinngitsunut, uani namminersorlutik oqartussanut kommuninullu. Malitseqartitsineq aalajangersakkanik allanngortitsinissamut allanngortinnissaannut siunnersuuteqarnermi aamma nalunaarutit malinnaatinneqartut suliarineqarnerisa saniatigut aamma taamaalilluni aaqqissuussaannikkut allannguissamut pisariaqartitsilersinnaavoq, aqutsissutinik nutarterinernik aamma aningaasaliissutitigut aaqqiivigineqartariaqarsinna apput, tassunga ilaalluni suliat naammassiniarnerini pingaarnersiuinernut</p>	<p>allannguissamut tunngavissiiisimannngilaq.</p> <p>Siunnersuummut oqaaseqaatini nalinginnaasuni allassimasutuut, nalunaarummut malitseqartitsinissaq siunnersuutigineqarpoq "Kalaallit Nunaanni Ilinniartitaanermut ingerlataqarfik; Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu maannakkut suliniutinik nalilersuinermik misissuineq" (siunnersuisarnermik suliniutinik nalilersuineq pillugu nalunaarusiaq) august 2019-imeersoq.</p> <p>Aamma siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaataani aamma nalilersuinermit nalunaarusiami atuarneqarsinnaavoq, nalilersuinermit nalunaarusiamut malitseqartitsinissaq Inatsisartut inatsisaata nutarterneqarneranit allaanerusumik suliarineqarsinnaasoq. Taamaattumik tamanna sakkut allat soorlu nalunaarutit, ilitsersuutit, angusaqarnissamik isumaqatigiissutit, tatiginartumik suleriaatsinik allaaserinninnerit il.il. tunngavigalugit ingerlanneqarsinnaavoq.</p> <p>Kiisalu aamma suliniutinut allanut innersuussisoqarpoq,</p>
--	--	--	--

		<p>allanngortitsinissat. Taamaamat malitseqartitsinissamat ataatsimoortumik pilersaarusiornissaq pisariaqarpoq, maannakkummi taamaattoqanngilaq, kisianni soqutigisaqartut attuumassutilinnit piaarnerpaamik suliarineqarnissaa salliutinneqartariaqarpoq, matumani ilanngullugit naalackersuisoqarfiit aamma soqutigisaqaqatigiit suliamut peqataasut. Sanilliussinerup uuma aamma ilitersuisarnernut ajornartorsiutip suliassaqarfiit akimorlugit suliasaanera pissutigalugu aallaqqaatitut nalilersuinerit marluk eqqaaneqartut malillugit nalinginnaasumik nassuiaatini erseqqissaaffigineqarnissaat innersuussutigineqarpoq.</p>	<p>assersuutigalugu "Suliniuummi Imminut pilersornerulerneq"- mut, taanna kommuninik akuutitsinikkut naalackersuisoqarfiit akimorlugit suliniutaavoq ilaatigut amerlanerusut sulilernissaat aamma nammineq pilersornissamat kaammattuutit nukittorsarnissaannut qulakkeerisussaq.</p> <p>Matumunnga tunngatillugu oqaatigineqassaaq, "Suliniuummi Imminut pilersornerulerneq"- mut atatillugu suleqatigiissitaaqqamik pilersitsisoqarsimavoq, inuusuttut sullinniakkanik immikkut suliaqartunik.</p> <p>EVA'p nalunaarusiaanut tunngatillugu, tusarniaanermut akissuteqaat nr. 1-imut innersuussisoqarpoq.</p>
1.2	AN	<p>1-imut § 3-mut allannguut: Uani siunnersuutigineqarpoq, nuna tamakkerlugu ilitersuinerimut periusissior-toqassasoq</p> <p>Oqaaseqaatigineqartut: Siunnersueriaatsinut tamarmiusunut <i>periusissiamik</i> <i>pilersaarummik</i> <i>ilanngussartalimmik</i> peqarpat siunertamat</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamat tunngavissiisimangilaq.</p> <p>Siunnersuutip nr. 1-ip siunertavigaa nuna tamakkerlugu ilitersuinerimut periusissiornissamat Naalackersuisut pisussaatinneqartut. Tusarniaanermi akissummut nr. 1.1-imut oqaaseqaatit aamma innersuussutigineqarput.</p>

		<p>iluaqutaassaaq. Maannakkut apeqqutaalissaaq, ilitsersuut qanoq aaqqissuussaassanersoq aamma ilaatigut suliffeqarnermut periusissiami inuiaqatigiinni pingaaruteqariartuinnartu- mut tunngatillugu aamma ullumikkut inuusuttut ornigulluni ilitsersuinissamut suliassap assigiinngitsumilu kivitsiffigineqartup aaqqinneqarsimannngitsu- mullu tunngatillugu pingaarnertut Ilinniartitaanermut periusissiap pilersaarutillu qanoq illillutik taakku ilanngunneqarnissaat. Erseqqissaatigineqassaaq, 2030-mut Ilinniartitaanermut Periusissaq” 2021-p ingerlanerani naammassineqartussaam- mat, aamma Ilinniartitaanermut pilersaarut II juuni 2021-mi tusarniaavigineqarpoq. Aalajangersakkamut uunga nassuiaatini taamatut ataqatigiinneq iluaqutaasumik eqqaaneqarsinnaavoq.</p>	<p>Peqatigisaanik oqaatigineqassaaq, siunnersuutip aalajangersimasumik 2030-mut Ilinniartitaanermut Periusissaq imaluunniit Ilinniartitaanermut pilersaarut II-mut tunnganngimmat, kisiannili Kalaallit Nunaanni Ilinniartitaanermut ingerlataqarfik; Ilinniartitaanermut inuussutissarsiuutinillu siunnersuisarneq pillugu maannakkut suliniutinik nalilersuineramik misissuineq” (siunnersuisarnermik suliniutinik nalilersuineq pillugu nalunaarusiaq) august 2019- imeersoq tunngavigalugu suliarineqarsimammat.</p>
1.3	AN	<p>Oqaaseqaatinut immikkoortuat 1.2.6.-imut. Qarasaasiatigut Nalunaarsuiffimmi suliaqarnerup</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinissamut tunngavissiisimanngilaq.</p>

		<p>naammassineqarnera</p> <p>Immikkoortumi uani tamakku ilaatigut oqaatigineqarput: <i>"Innersuussummi inatsimmik naleqqusaanissamut tulluannigitsut pissutsit pineqanngillat. Taamaattumik innersuussut siunnersuummut naleqqiullugu suliniuteqarnissamut pissutissaqartitsinngilaq. Innersuussut taarsiullugu Qarasaasiatigut Nalunaarsuiffiup suli ineriartortinneranut atatillugu sammivilerneqassaaq."</i></p> <p>Naalackersuisoqarfiup soorunami eqqumaffigaa, qarasaasiakkut nalunaarsuiffiup IT Reg-ip ullumikkut suliassaqarfimmi atorneqarnera, kisiannili aaqqissuussaq arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsoq pisortani allaffissornikkut sulianik suliaqarnissamut atorneqarsinnaappat naapertuunnerusaaq. Kisianni imaassinnaavoq IT Reg-ip aamma taassuma ineriartorteqqinnera tamatumunnga aallaavittut qaqugumulluunniit atuuttoq.</p>	<p>Aamma oqaatigineqassaaq, nalilersuinermi nalunaarusiap IT-reg systemi pillugu innersuussutai, innersuussut siunnersuussuutikkut sammivilerneqarsimanngimmat.</p> <p>Siunnersuuteqarneq isumaqanngilaq IT-reg tassaassasoq allaffissornikkut sulianik suliaqarnissamut pineqartumut aallaavittut qaqugumulluunniit atuutissasoq.</p>
1.4	AN	<p>Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfiup inissisimanera</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut</p>

		<p>Aningaasanut inatsimmi, AI2021, 40.90.13-imi Nuna tamakkerlugu Iitersuisarfik, Majoriani Iitersuisarfiup suliassai arlaleriarlutik eqqaaneqaqattaarput, akerlianilli Iitersuisarfiup ukiumoortumik nalunaarusiaani eqqaaneqanngivillutik.</p> <p>Taamaalilluni erseqqissumik allassimasoqanngilaq, Iitersuisarfiup suliassai ilinniartunut innuttaasunullu Majorianiittut akornanni qanoq agguarneqarsimanersut, aammami taamatut inissisimaannarnissaa pineqartariaqanngilaq. Taanna nassuiaatini nalinginnaasuni allaaserineqarsinnaavoq, maannakkut suliassanik akisussaaffinnillu agguaassisimaneq aallaavigalugu, tassani agguataarisimanerup eqqarsaatigisassat pisariaqartitsinerit, suliassallu nutaat tunngavigalugit soorunalumi allanngortinneqarsinnaanera erseqqissarneqarluni, taakku ilinniartitaanikkut - suliffeqarnerlu pillugit</p>	<p>tunngavissiisimannngilaq.</p> <p>Nuna tamakkerlugu Iitersuisarfiup Majorianut tunngatillugu suliassaanut tunngatillugu, siunnersuisarnermik inatsimmut atuuttoq § 8 innersuutigineqarpoq, tassani allaqqavoq, Naalakkersuisut suliassat arlallit suliarinissaannut ilitersuiffiit atorsinnaagaat, inatsimmi §§ 3-5 aamma § 8 takuuk. Tassanilu assersuutigalugu Majorianut tunngatillugu imaarsaasarneq kiisalu suliassat allat Majoriat suliassaasa naammassineqarnissaanut tapertaasinnaasut.</p>
--	--	---	--

		<p>pilersaarusiormi ataatsimoortumut atatillugu periusissatigut pisariaqartitsinerit suliassallu takuneqarsinnaassapput. Taanna nalinginnaasumik nassuiaatinut ilanngunneqarluarsinnaa- voq, takuuk siusinnerusukkut nassuiaat.</p>	
1.5	AN	<p>Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfiup inissisimamera</p> <p>”Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfik” immaqqa ima taagorneqartariaqaralarpoq ”Nuna tamakkerlugu ilitersuussisarfik.” – Tamanna aamma Siunnersuisarneq pillugu inatsit nr. 4 2013- imeersumi § 6-imut toqqaannartumik naapertuunnerussagaluar- poq, tassanimi eqqaaneqarpoq, "nuna tamakkerlugu ilitersuisarfimmik" pilersitsisoqarsinnaasoq (aamma ingerlatsisoqarsinnaasoq). – Tamatuma saniatigut inatsit nr. 4 2013-imeersoq naapertorlugu kommunit ilinniarsiillu innuttaasunut ilinniarnissaq inuussutissarsiummillu ingerlataqalernissaq siunertaralugu ilitersuinissaq suliassaraat.</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut tunngavissiisimangilaq.</p> <p>Siunnersuisarnermik inatsimmi § 6 siunnersuisarneq ataatsimut isigalugu suliffeqarfiup isumaginninnissaanut ataqatigiissaarinissaanullu inatsisitigut sinaakkusiinissamut tunngavissiinnissap qulakkeernissaa kisimi siunertaavoq. Tamanna aalajangersakkamut oqaaseqaatini ersarilluinnartumik allassimavoq. Taamaammat aalajangersakkami suliffeqarfik aalajangersimasoq aalajangersimasumik atilik pineqanngilaq. Naalakkersuisulli aalajangersagaq atorlugu suliffik ”Nuna tamakkerlugu Ilitsersuisarfik”-mik atilik pilersissimavaat.</p>

2	Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilaqutariinnut Inatsisillu Atuutsinneqar- nerannut Naalackersui- soqarfik	MIIAN-iup isumaqatigaa, ilinniarfiit qanoq ilillutik ilinniartut ilinniakkaminnik naammassinninnissaat ikaarsaariarnissaallu pillugit ilitsersuisassanersut pillugit inatsisiliornermi aalajangersakkanik erseqqinnerusunik ikkussisoqassasoq, takuuk § 10-p inatsisip allanngortinneqarnera pillugu siunnersuut, matumani imm. 2-4-llu atuuttunngortitsineq.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
2.1	Meeqqanut, Inuusuttunut, Ilaqutariinnut Inatsisillu Atuutsinneqar- nerannut Naalackersui- soqarfik	Taamaattorli innuttaasunut inuuniarnikkut atugarliortunut ilitsersuummut najoqqutassanik ersarinnerusunik ilanngussisoqarnissaa innersuussutigineqarpoq. Nuna tamakkerlugu assersuutigalugu inuusuttut sullinniakkat, tassa inuusuttut 16-25 akornanni ukiullit suliffeqanngitsut suliaqanngitsulluunniit unammillernartoqarput. 2018-imi nuna tamakkerlugu inuusuttut 32%-ii inuusuttut sullinniakkanut ilaapput. Inuusuttut ilinniarnermik ingerlatsinerannik attasiinnarnissamut taamaaliornikkullu siunissami periarfissagissaartinnissaan- nut eqimattat taakku immikkut	Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut tunngavissiiisimangilaq. Innersuussutip akuerineqarnissaanut Inatsisartut inatsisaanni § 18, imm. 2-mi tunngavissaqarpoq. Taamaattumik ornigulluni ilitsersuiartortarneq pillugu nalunaarummi malittarisassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaq pilersaarutaavoq, taamatutaaq nalinginnaasumik nassuiaatini immikkoortumi allassimasut naapertorlugit. 1.2.3.

		<p>tapersorsorneqarnissamut ilitsersorneqarnissamullu- nniit pisariaqartitsisinnaanerisa eqqumaffiginissaat pingaaruteqarpoq.</p>	
3	<p>Naalackersui- sut Siulittaasuata Naalackersui- soqarfia</p>	<p>Siullertut Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata inatsimmut allannguutissatut siunnersuut aqutigalugu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermut ilitsersuisarnermullu suliniuteqarneq pillugu nalilersuineramik nalunaarutip, Naalackersuisut Europa- Kommissioni peqatigalugu 2018-imi suliniutigilersimasaata 2019-imilu saqqummertup malitseqartinneqarnissaa nuannaarutigaa.</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>
3.1	<p>Naalackersui- sut Siulittaasuata Naalackersui- soqarfia</p>	<p>Ikaarsaariarnissamut ilitsersuutip (naammassinninnissamut ilitsersuut ilanngullugu) ilinniarfeqarfinni piukkunnarsarneqaqqinniku unera oqaatigineqassaaq. Taamaakkaluartoq Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata ilinniarfeqarfiit ikaarsaariarnissamut ilitsersuummi ilinniartut ilinniaqqinnissaannik sulilernissaannilluunniit kajumissaarinissamut</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut tunnjavissiisimanngilaq.</p> <p>Ikaarsaariarnissamut ilitsersuummi taaguummi kissaatigineqartut ilanngunneqareerput. Siunnersuisarnermik inatsimmi atuuttumi assersuutigalugu § 2, nr. 4-mi atuarneqarsinnaavoq Ingerlaqqeriarnissamut ilitsersuisarneq tassaavoq ilinnigaqarnermit ilinnigaqaqqinnissamut ikaarsaariarnermut atatillugu</p>

		<p>annertunerusumik pisussaaffilerneqassasut kiisalu ingammik ilinniartunut ilinniarnermi sulinermiluunniit ingerlaqqinngitsoornissamut aarlerinartorsiortutut nalilerneqartunut orniguttarnissamut pisussaaffilerneqassasut kissaatigaa.</p>	<p>aamma ilinniaqarnermit suliffeqalernermit atatillugu ilitersuisarneq. Tamatuma saniatigut pissutsit immikkut ittut atuussinnaapput, tassa imaappoq imaassinnaasoq ilinniartuq assersuutigalugu katsorsarneqarnissamik immaq pisariaqartitsinera pissutigalugu ilinniakkamik nutaamik suliamilluunniit nutaamik aallartitsisinnaanngitsoq.</p>
3.2	<p>Naalackersui- sut Siulittaasuata Naalackersui- soqarfia</p>	<p>Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata nalunaarummi siuliani taaneqartumi innersuussutit qulit Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata atuuttup allanngortinneqarneratigut naammassineqassasut aamma oqaatigaa. Taamaattumik Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiata innersuussutit ataasiakkaarlugit malitseqartinneqarnissaat siunnersuummullu nassuiaatini allassimasutut iliortoqarnissaa kajumissaarutigaa.</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p> <p>Nassuiaatinittaaq takuneqarsinnaavoq innersuussutit allat malitseqartinneqarnissaat iliuuseqarnissarlut naatsorsuutigineqartoq.</p>
4	<p>Kommune Kujalleq</p>	<p>Kommune Kujalliup "siunnersuisarnermik inatsisip" allanngortinnissaanut siunnersuut tigulluarpaa.</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>

4.1	Kommune Kujalleq	<p>Nassuiaatinut annertoqisunut inatsisissatut siunnersuummut ilaasunut Kommune Kujalliup oqaatigissavaa, atsiortoq nuna tamakkerlugu oqalliffinni arlalinni ilaatigut ilitersuisarneq pillugu isumasioqatigiinnerni aamma "naalackersuinikkut ataqatigiissaarineq pillugu ataatsimiinnerni" oqallissaarummik, ilitersuineramik maannakkut aaqqissuussami, inatsisitigut tunngavissani, maligassiani il.il. unammilligassanut pingaartumik ikaarsaariarnissamut ilitersuutitut aammalu inuusuttunut tunngatillugu ilitersuutitut tunngasut saqqummiunnikuuai. Inatsisissatut siunnersuummi siunnersuummullu nassuiaatit pitsanngorsaanissamut aqutissiuussinerat naammagisimaarneqarput.</p>	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
4.2	Kommune Kujalleq	<p>Inatsisaasut saniatigut malittarisassanik erseqqinnerusunik soorlu nalunaarutitik, maligassianik, ilitersuutitik ilaatigut ornigulluni ilitersuinermit tunngasunik assigisaannillu suliaqarnissamik sulissuteqarnissap inatsisissatut</p>	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.

		<p>siunnersuummut nassuiaatini arlalinni eqqaaneqarnera Kommune Kujalliup naammagisimaarlugu oqaatigaa, immikkoortoq 1.2.3. Ikaarsaariarnissamut ilitsersuut immikkoortoq 1.2.8. Kommune Kujalliup malittarisassat, ilitsersuutit assigisaallu taamaattut qilanaarai.</p>	
4.3	Kommune Kujalleq	<p>Meeqqat atuarfianni ikaarsaariarnermut ilitsersuutit eqqarsaatigalugit malittarisassanik tamakkiisunik soorlu nalunaarutunik, maligassianik ilitsersuutinilluunniit pisariaqartitsinerup inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini eqqartorneqarneranik ersittoqanngilaq. Suliassaqarfimmi tassani malittarisassanik tamakkiisunik aamma pisariaqartitsisoqarpoq, ilitsersuisarneq pillugu inatsimmi § 19, imm. 5 takuuk.</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p> <p>Malittarisassat tamakkiisut nassuiaatini taaneqartutut ilitsersuisarneq pillugu inatsimmi § 19, imm. 5 tunngavigalugu aalajangersarneqarsinnaapput.</p>
4.4	Kommune Kujalleq	<p>Naggasiutigalugu Kommune Kujalliup malittarisassat, ilitsersuutit, ilinniartitsisunut pileraarutit il.il., ikaarsaariarnermut ilitsersuutinut, inuussutissarsiutit</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p> <p>Siunnersuut allaffissornermi aqutsinikkut akuerineqartussa matumani pineqarpoq.</p>

		<p>ilinniarfiillu ilisimatitsissutigineqartar- nerannut, meeqqat atuarfianni angajullit klassiini pisussanut tunngasut nutarterneqarnissaasa pisariaqarnerat oqaatigissavaa.</p>	
4.5	Kommune Kujalleq	<p>Nassuiaatini immikkoortoq 1.2.7-mi pissutsit ullumikkutut ittut, nalunangilluinnartumik ilitersuisarnerup pitsaassusaanik innuttaasullu suliffimmi qaffakkiartornissamut ilinniarnissamullu tunngatillugu toqqagaannut appariaataasut nassuiarneqarput: "Iltersuisartut aamma ilitersuineramik atuisut taamaattumik paasissutissanik atortussanillu atorfissaqartitaminnik nassaarniarlutik assigiinngitsuni ujartuisarput, tamannalu paatsiveerunnermik pisariaqanngitsumillu piffissamik atuinermi pilersitsilluni". Tamatuma saniatigut atortussat pissarsiarineqarsinnaareertut pissarsiarineqarsinnaassusaa llu tamarmiunngitsut ilaannaali siunertamut, assersuutigalugu isumassarsionermut, ilisimasaqalernissamut,</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>

		<p>toqqaanermut toqqammaviliinissamut, assersuutigalugu ilinniagaq pillugu ilisimasaqarnerulernissamut naleqqupput. Pitsanngorsaanissamut erseqqissumik pisariaqartitsisoqarpoq!</p>	
4.6	Kommune Kujalleq	<p>Oqaaseqaatinut immikkoortoq 1.2.6: "Iltersuisartunut ataasiakkaanut allaffissornikkut sakkuunerup aamma sullissisuunerup aamma iltersuisarnermi suliniutip ineriartortinneranut ataatsimut isigalugu paasissutissatut katersuinermi sakkuunerup akornanni eqqortumik oqimaaqatigiissitsinissaq pisariaqarmat". (nammineq erseqqissagaq). Kommune Kujalliup najukkami iltersuinerit ingerlanneqartarnerannut tunngatillugu allaffissornikkut sakkussat naleqquttuunissaasa pingaaruteqarnerat erseqqissarusupaa. Sakkut taamaattut atorlugit paasissutissat tigulaariffigineqartariaqar- put - aamma arlaleriaammik/marloria- ammik naqitsinernut tunngaveqassanngillat, assersuutigalugu nalunaarutiginninnerit</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>

		<p>nalunaarutillu pioreersut naleqqutinngillat, taakkunani assigiinngitsumik, elektroniskiusumik namminerlu nalunaarsuinissaq kisitsinissarlu pisariaqartinneqarmat, tamannalu piffissartuutaasorujuusarluni .</p>	
4.7	Kommune Kujalleq	<p>Inuusuttunut ornigulluni illitersuisarneq, siunnersuineq pillugu inatsit maannakkut atuuttumi § 20: Majoriani tunngaviit taamannak inuusuttunut 18- iliineqanngitsunut ornigulluni siunnersuisarnissaat naapertuutinngilaq. Sullinniakkat pillugit paasissutissanut tunngatillugu immikkut toqqammaveqarnissaq aqqutissiuukkuminaappoq. Ornigulluni ilitersuinissamut tassunga periutsinik suleriaatsinillu ineriartortitsinissaq/suliarini ssaat pisariaqartinneqarpoq. Kommune Kujalleq ilaatigut nalunaarutitigut, maligassatigut, ilitersuutitigut il.il. ineriartortitsineq ornigulluni ilitersuisarnermut tunngatillugu suliarineqassasoq isumaqarpoq.</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p> <p>Allaffissornermi najoqqutassat, soorlu nalunaarutit, ilitersuutit maligassallu taaneqartut suliarineqarnissaannut siunnersuut akornusiinngilaq.</p>
4.8	Kommune	Aningaasaqarneq aamma	Siunnersuummut

	Kujalleq	<p>angusassat pillugit isumaqatigiissutit: Kommune Kujallip Majoriamut tunngatillugu angusassanut isumaqatigiissut suliffissanut, ilitersuisarnernut pikkorissaqqinnernullu qitiusumik ingerlatsiviit pillugit inatsimmiinnera erseqqissassavaa (inatsit nr. 28, 09.12.2015-imeersoq). Ilitersuisarnermik inatsimmi siunertarineqartutut "ilitersuisarnermi suliassanut" tunngatillugu majoriami angusassat pillugit isumaqatigiissutini aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu nalinginnaasumik ilinniartunik siunnersuineq kommuninut ataatsimoortumik tapiissutinut atassuteqarmat killilerujussuarmik ilaatinneqarpoq. Kommune Kujallip angusassat pillugit isumaqatigiissutini siunertaq, suliassat aningaasaqarnerlu, tassunga ilanngullugu ilitersuinnermut tunngatillugu suliassat erseqqissarneqarnissaannik pisariaqartitsineq ataatsimut isigalugu piviusumillu uparuarsimavaa. Avinneqarnerat maannakkut atuuttoq erseqqinngilaq.</p>	<p>allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p> <p>Majoriamut tunngatillugu angusassat pillugit isumaqatigiissummut inatsisitigut tunngaviit nassuiaatini Inatsisartut inatsisaannut, Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Naalakkersuisoqarfiup akisussaaffigisaanut attuumassuteqarnera eqqortuuvoq.</p>
--	----------	---	--

4.9	Kommune Kujalleq	Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut Kommune Kujalleq aalajangersimasunik oqaaseqaatissaqanngilaq, siunnersuutit anguniakkat angunissaannut naapertuuttutut nalilerneqarmata.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
4.10	Kommune Kujalleq	Naggasiutigalugu Kommune Kujalliup malittarisassat, maligassat, ilitsersuutit il.il. ilitsersuineranut inatsimmut atatillugu erseqqissumik ineriartortinneqartut qilanaarai.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
5	Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuisoqa tigiiffiat aamma Sulisitsisut	Nr. 1-ip allanngortinneqarneranut tunngatillugu maanna nuna tamakkerlugu ilitsersuisarnermut periusissiortoqarnissaata inatsisitigut piumasaqalenera pitsaasuvoq. Periusissaq ingerlaavartumik aalajangersimasumilluunniit uteqqiattumik piffissani aalajangersimasuni nutarterneqartarnissaa pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaa isumaliutigineqarsinnaavoq. Paragrafimi tassani nr. 2-mi suliniummik nalilersuisarnissamut piumasaqaat maanna aamma atuuppoq, tassungalu atatillugu iluatsillugu	Siunnersuummut nassuiaatini takuneqarsinnaasutut periusissaq pisariaqartinneqartillugu ingerlaavartumik nutarterneqartassaaq. Nassuiaatit tunuliaqutaralugit aalajangersakkamut ilanngussisoqarsimavoq, tamatuma kingunerisaanik Naalakkersuisut ilitsersuisarnermik periusissap nutartertarnissaanut pisussaaffeqalerput.

		<p>nalilersuineq taama ittoq qanoq akulikitsigisumik pisassanersoq pillugu nassuiaammik ilanngussisoqarsinnaavoq.</p>	
5.1	<p>Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuiso- qatigiiffiat aamma Sulisitsisut</p>	<p>Allannguut nr. 2-mut naammassinninnissamut ikaarsaariarnissamullu ilitersuineq pillugu itisilerlugu nassuiaanerit tikilluaqqusaangaarput, taamaattorli imm. 2 aamma 3 "Ilinniarfeqarfinni ilitersuisarneq"-mik immikkut qulequtalerneqarsinnaapput inatsimmilu kapitali 4-mut nuullugit, ilitersuisarnermut suliassanut tunngasunut.</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut tunngavissiisimangilaq.</p> <p>Inatsisilerinermi teknikikkut oqaaseqaat ilanngunneqarsimangitsoq pineqarpoq. Inatsisartut inatsisaanni kapitali 4 ataatsimut isigalugu ilitersuinermit suliassanut tunngavoq, taamaattorli imm. 2 aamma 3 ilitersueriaatsinut taakkununnga marlunnut imm. 1-imi taaneqartunut erseqqissaataallutik. Taamaattumik imm. 2 aamma 3 imm. 1-imut ilassutaapput, taamaattumik imm. 2 aamma 3 paragrafimi tassani ilassutitut ilanngunneqarnikuupput.</p>
5.2	<p>Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuiso- qatigiiffiat aamma Sulisitsisut</p>	<p>ilitersuisarnermik suliassap isumagineqarallartarnissa-annut tunngatillugu immikkut akuersisarneq eqqarsaatigalugu sulisoq ilitersuisutut sulilernerminiit ilitersuisutut imaluunniit ilinniartunut ilitersuisutut ilinniarnep aallartissimanissaanut piffissaliussa q aalajangersarneqarneratigut, imm. 4-p allaffissornikkut</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut tunngavissiisimangilaq.</p> <p>Siunnersuutigineqartutuut piffissamik killiliinissaq Naalackersuisut naapertuuttutut isiginngilaat. Pissutsit immikkuullarissut sulisup nammineq pisuussutiginngisai pissutigalugit pineqartoq assersuutigalugu ilinniakkamik ingerlaannartumik</p>

		isumagineqarnera ajornannginnerulissaaq.	aallartitsisinnaaneq ajorpoq. Pisunilu taama ittuni pineqartoq atorfirmut piukkussaniit tunuartinneqassanersoq nalilersoqqissaarneqartariaqarpoq.
5.3	Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuiso- qatigiiffiat aamma Sulisitsisut	Allannguummut kingullermut tunngatillugu § 13, imm. 3-mi aalajangersakkami "malittarisassiorsinnaapput" "malittarisassiussapput"-mut allanngortinneqassasoq KNII-p siunnersuutigissavaa. Nalunaarsortarnissamut piumasaqaammi, nuna tamakkerlugu paasissutissanik tunngavissanik, annertunerusumik naammassinnittoqarnissaanut periusissianik suliniutissanillu suliaqarnermut atugassanik pilersitsinissaq siunertaappat, Naalakkersuisut najoqqutassanik erseqqissunik aalajangersaanissaat pingaaruteqarpoq, taamaalilluni nalunaarsuisarneq nalunaarutiginninnerillu assigiissumik pisassapput, atuarfimiit atuarfirmut illoqarfimiit illoqarfimmut assigiinngitsumik pinatik. Taamaattumik Naalakkersuisut tamanna qanoq pissanersoq pillugu	Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinissamut tunngavissiiisimangilaq. Imm. 3 -sinnaapput-mik oqaaseq naanilerneqarsimavoq, pisariaqartutut nalilerneqarpat taamaallaat iluarsiiisoqassammat. Taamaalillutik najoqqutassat kissaatigineqartut malittarisassanik aalajangersaanikkuunngitsoq, assersuutigaluguli ilitersuutikkut nalunaarutigineqarsinnaassapput. Taamaalilluni ilitersuutit malinneqanngippata malittarisassanik aalajangersaasoqassaaq.

		siusissukkut najoqqutassiortariaqarput.	
5.4	Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuiso- qatigiiffiat aamma Sulisitsisut	Inatsisip allanngortinneqarnera atuarfinnut anigaasartuutunik nassataqannginnissaanik isumaqarneq isumaqataaffigineqanngilaq.	Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnessamut tunngavissiiisimannilaq. Aallaqqaasiutigalugu oqaatigineqassaaq, atuarfinnut anigaasartuutunik nassataqarnaviannginnera pillugu siunnersuummut nassuiaatini allassimasoqanngilaq. Tamanna pillugu siunnersuummi pisortanut anigaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassai pillugit nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 3-mi Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfeqarfiinut anigaasaqarnikkut kingunissai pillugit allassimasut innersuussutigineqarput. Tassunga atatillugu oqaatigineqarpoq, siunnersuummi nr. 2-mi § 10, imm. 4 ilinniarititsinermik ilitersuisunit pisinnaasatigut piumasaqaatit pillugit ilinniarfinnut ataasiakkaanut ukiumut annerpaamik 14.980,52 kr.-nik anigaasartuuteqarnermik kinguneqassasoq. Immikkoortumi tassani Majoriatulli paasissutissanik nalunaaruteqarnissamut ilinniarfiit pisussaaffeqarnerat pillugu siunnersuummi nr. 3-mut

			<p>nassuiarneqarpoq, tak. Inatsisartut inatsisaanni § 13, imm. 1. Malugineqassaaq ilinniarfiup nalinginnaasumik ingerlatsineranut atatillugu suliat naammassineqartussat tunuliaqutaralugit paasissutissanik arlalinnik ilinniarfiit nassiussisareermata, tassunga ilanngullugit ingerlatat pillugit kisitsisini, ilinniarititaanerni ataasiakkaani ilinniagaqartut amerlassusii, ilinniagaqarnersiutinik aqutsineq il.il. tunngatillugu aningaasaliissutinut tunngaviusunut naleqqiullugu. Aammattaaq malittarisassani tunngaviit pigineqartut tunngavigalugit paasissutissanik attuumassuteqartunik Naalakkersuisut ilinniarfinnit piumasaqarsinnaareerlutik, tassunga ilanngullugu Naalakkersuisut nakkutilliinerannut atugassat. Tassunga aamma ilaasinnaapput suliassaqarfinni arlalinni pisariillisaanissaq aamma Naalakkersuisut siunnerfeqartumik suliniuteqarnerat siunertaralugu paasissutissatut tunngavittut atorneqarsinnaasut, tassunga ilanngullugit ilinniarititaanermut, ilitersuussinermut suliffeqarnermullu attuumassuteqartunut suliniutinut naleqqiullugu. Siunnersuummi nr. 3 taamaattumik najoqqutassanik sulinernillu atuuttunik</p>
--	--	--	--

			<p>maleruagassanik allanneqarsimannigitsunik inatsisitigut allanneqaleneri, isumalluutitigut tunngaviit pioreersut aallaavigalugit aaqqissugaanikkut tulluarsaanermi qulakkeerneqarsinnaasutut nalilerneqartut.</p>
5.5	<p>Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuiso- qatigiiffiat aamma Sulisitsisut</p>	<p>Ilitsersuineramik suliniutit ataasiakkaarlutik nalunaarsortarnerannik nalunaarutigisarnerannillu qitiusumik ilinniarfinni allaffissornikkut suliassaqarnerulissaaq. Atuarfiit siusinnerusukkut allaffissornikkut suliassat tigosarnikuuaat, anigaasaliissutsit qaffanneqarnerinik kinguneqanngitsunik, tamatumalu siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu atuarfiit anigaasaqarnerannik mangiaalenera.</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguissamut tunngavissiisimangilaq.</p> <p>Aammattaaq qulaani nr. 5.4-imi oqaaseqaatinut allanneqartunut innersuussisoqarpoq.</p>
5.6	<p>Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuiso- qatigiiffiat aamma Sulisitsisut</p>	<p>Tamatuma saniatigut oqaatigineqassaaq, nassuiaatini qupperneq 6- imi ilinniarfinnut akuerisaasarnermut tunngasup nalunaarut tunngavigalugu siunissami allanngortinneqarnissaanut nassuiarneqartup atuutilersinneqarnerata kingunerisaanik anigaasaliissutinik majoriamiit qitiusumik ilinniarfinnut nuussisoqarnissaa</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>

		pisariaqalissaaq.	
5.7	Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuiso- qatigiiffiat aamma Sulisitsisut	Qitiusumik ilinniarfiit 29. oktober 2018-imi allakkatigut nr. 2018-012-ikkut oqaatigisimavaat, atuarfiit ilinniarneq tamaat naammassinninnissamut ilitsersuineq akisussaaffigerusullugu kissaateqarsimapput, tamanna allannguutissatut siunnersuummut ilanngunneqarsimanngitsoq takuneqarsinnaavoq. Tamanna suli kissaatigineqarpoq tamannalu ilanngunneqarpat aningaasanik majoriamiit qitiusumik ilinniarfinit nuussisoqarnissaa pisariaqartinneqalissaaq.	Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut tunngavissiisimanngilaq. Oqaatigineqartut "Kalaallit Nunaanni Ilinniartitaanermut ingerlataqarfik; Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu maannakkut suliniutinik nalilersuinermik misissuineq" (siunnersuisarnermik suliniutinik nalilersuineq pillugu nalunaarussiaq) august 2019-imeersumik nalilersuinermi immikkut innersuussinertut allassimanngillat. Taamaakkaluartoq ilitsersuisarnikkut suliassanik aaqqissuussinerup sularinerata ingerlateqqinnerani apeqqutip ilanngunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10 aamma siunnersuummi § 10, imm. 1 naapertorlugit naammassinninnissamut ilitsersuineq ilinniarfeqarfinit, tassunga ilanngullugit qitiusumik ilinniarfinit isumagineqarnerat aamma oqaatigineqassaaq.
5.8	Qitiusumik Ilinniarfiit Ataatsimut Siunnersuiso-	KNII-p naggasiutigalugu qinnutigissavaa, Kalaallit Nunaanni Qitiusumik Ilinniarfiit allattoqarfiat	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.

	qatigiiffiat aamma Sulisitsisut	nassinneqartartut allattorsimaffiannut ilannguteqqinneqassasut e- mailkkut nassiussivissalimmik taamaalillutik siunissami knii.gbs@gmail.dk tusarniaassutit tassuunaatigut tiguneqartalissallutik.	Qinnutigineqartoq akuerineqarpoq.
6	Isumaginnin- nermut Sulisoqarner- mullu Naalackersui- soqarfik	Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik nassuiaatini nalilersuinermit "Kalaallit Nunaanni Ilinniartitaanermut ingerlataqarfik; Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu maannakkut suliniutinik nalilersuinermik misissuineq" innersuussutit aallarniummiit aallartittumik eqqartorneqalerput. Tamanna siunnersuutip pingaarnertut imarisaanut tunngatillugu paatsoortitsisinnaavoq. Taamaattumik nalilersuinermit innersuussutit eqqartorneqarneri siullertut eqqartornagit tullinnguuttunut inissinneqarsinnaapput, taamaalillutik siunnersuummi pingaarnertut imarisat siulliussallutik..	Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut tunngavissiisimangilaq. Innersuussutit taaneqartut nalinginnaasumik nassuiaatini inatsimmik piareersaanermi pingaarnertut imarisat pillugit immikkoortumi allanneqarsimapput. Naleqqussaansap pisariaqartitsineq pillugu immikkoortumik nalilersuinermi nalunaarusiami inerniliussanit innersuussutinillu maannakkut pingaartinneqartut naleqqussaasoqarnissaanik pisariaqartitsinermik tassunga ilaapput aamma naleqqussaansamut pisariaqartitsinerit ataasiakkaat inatsisitigut, allaffissornikkut suliniuteqarnikkut akuerineqassanersut imaluunniit naleqqussaansamut pisariaqartitsinerit uparuarneqartut ilitsersuisarnermik ingerlatat tulluarnersumik aaqqissuunnerisigut aaqqinneqassanersut

			<p>isummerfigineqarnissaat pillugit nassuiaasoqarpoq.</p> <p>Tassunga oqaatigineqassaaq, immikkoortoq Namminersorlutik Oqartussat inatsisiliornermut najoqqutassiaat naapertorlugit suliarineqarnikummat.</p>
6.1	Isumaginnin- nermut Sulisoqarner- mullu Naalakkersui- soqarfik	Tamatuma saniatigut ilitersuisarnermut ataatsimut periutsimik, suliaasaqarfiit killiinik aammalu immikkut isigineqartariaqakkanik erseqqissaasinnaasumik suliaqartoqarnera ISN-ip pitsaasutut isigaa.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
7	Qeqqata Kommunia	Siullertut ilitersuisarnermut suliniuteqarnermut inatsisissatut siunnersuut piginnaasanik kivitseqataanissaanut naatsorsuutigineqartumut Qeqqata Kommunia qujavoq. Taamatullu ilitersuisarnermut suliniuteqarnermi akisussaaffiit agguataarneqarnerisa ersarissarneqarnerat kommunimit nuannaarutigineqarpoq.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
7.1	Qeqqata Kommunia	§ 10, imm. 2-mut tunngatillugu Qeqqata Kommuniata ilitersuinermut ilinniarsimasut atorfinitsinneqareersut apeqquserpai, akissarsiaat tapeqartinneqassanersut imaluunniit akissarsiaat	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p> <p>§ 10, imm. 2-mi ilitersuisartut ilinniagaqarsimanissaanik piunasaqaat pineqanngilaq. § 10, imm. 2-mi taamaallaat pineqarpoq</p>

		<p>qaffanneqassanersut, taamaaliortoqassappallu kommunimut aningaasaqarnikkut annikitsumik kinguneqassaaq.</p> <p>Qeqqata Kommuniata uparuarusuppa, ilitsersuinermut ilinniartitsinermi, piffissami tamarmik paarlatseqarnissamik pisariaqartitsisoqassasoq. Tassunga atatillugu kommunimit taakkartorneqarusuppoq, parlatsissanik sulisussarsiorneq aamma kommunimut aningaasaqarnikkut kinguneqartussaammat.</p>	<p>naammassinninnissamut ilitsersuussineq aamma ilinniarfinni ilitsersuisunit alaatsinaanneqartussanut ilitsersuussinermut atortutigut piunasaqaatinik aalajangersaalluni. Nassuiaatini eqqaaneqartutut naammassinninnissamut ilitsersuinerup sunik imaqarneranik erseqqissaaneq tamatumani pineqarpoq taamaalillunilu suleriaatsimik iluarsaassineq pineqarluni. Taamaattumik ilitsersuisartut nutaanik suliakkerneqanngillat.</p> <p>Nassuiaatit aamma immaq § 10, imm. 4-mut tunngasinnaapput, tassani ilinniarfeqarfinni ilitsersuisartunut piginnaasassatut piunasaqaatinut tunngagaluarpot.</p> <p>Illuatungaani Majoriani ilitsersuisussanut piginnaasassatut piunasaqaatit Inatsisartut inatsisaanni § 12-mi, 1. januar 2014-imiilli atuuttumi allassimapput. Taamaattumik kommunini ilitsersuisut siunnersuummit kalluarneqanngillat.</p>
7.2	Qeqqata Kommunia	<p>§ 13, imm. 1-imut tunngatillugu ilitsersuisarnermut suliniut qanoq nalunaarutigineqartassanersoq pillugu paasissutissanik Qeqqata Kommunia</p>	<p>Oqaaseqaat siunnersuummi nassuiaatinik ilaqartumut allannguinnissamut tunngavissiiisimangilaq.</p> <p>Kommunalbestyrelsip nalunaaruteqartussaataitaneranut</p>

		<p>kissaateqarpoq. Paasissutissat kissaatigineqartut nalunaarsorneqarnissaat systemimik pilersitsisoqarnissaa kommunimit kissaatigineqarpoq, paasissutissallu ikaarsaarnermi ingerlateqqinneqarsinnaan- ngorlugit, Majoriap systemianut atassuserneqarsinnaanngor- lugu. Taamatuttaaq ilitsersuisarnermut paasissutissat pisariaqartinneqartut nalunaarutitigut erseqqissarneqarnissaat kissaatigineqarpoq.</p>	<p>tunngatillugu allannguutissanik siunnersuuteqartoqanngilaq. Kommunalbestyrelsit nalunaarnissamut pisussaaffii Inatsisartut inatsisaat ulloq 1. januar 2014-imi atuutilermalli atuussimavoq. Aalajangersakkami nutaamik pilersitsineq tassaavoq nalunaaruteqarnissamut pisussaaffik atuuttoq maannakkut Namminersorlutik Oqartussat ilinniarfeqarfiutaat ilaatilerlugit aamma erseqqissumik aalajangersaasoqarmat.</p> <p>Nassuiaatini siunnersuutip aningaasaqarnermut allaffissornikkullu pisortanut kingunerisassai pillugit immikkoortumi 3-mi takuneqarsinnaasutut aamma inatsisit atuuttut pillugit nalinginnaasumik nassuiaatini allassimasutut kommunalbestyrelsit nalunaaruteqartussaataitaaffeqa- reerput, Suliffeqarnermut, suliffissarsiortut ilinniagaqalerniartullu sulilersinneqartarnissaannut kiisalu Kalaallit Nunaannut suliartortartunut tunngasunik kommunalbestyrelsit paasissutissanik nalunaaruteqartarnissaat pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 20 19. novembari 2007-imeersoq aamma Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 17</p>
--	--	---	---

			<p>ulloq 16. oktoberi 2007 Piareersarfinni qitiusumik ingerlatsiviit suliaminnik ingerlatsinerat il.il. naliliisarneq pillugu takukkit. Tamatuma saniatigut kommunalbestyrelsit paasissutissanik angusassat pillugit isumaqatigiissutit tunngavigalugit nalunaaruteqartarput.</p> <p>Nalunaarusiornermi malittarisassat allaffissornikkut ilaneqarnissaat pillugu apeqqu suliassaqarfimmik malittarisassiornermik suleriaqqinnermi ilaassaaq.</p>
8	Inuit Innarluutillit Illersuisuat	<p>Tilioq 'Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pillugu tusarniaanermut' toqqaannartumik oqaaseqaatissaqanngilaq.</p> <p>Taamaattorli "Kalaallit Nunaanni Ilinniartitaanermut ingerlataqarfik; Ilinniartitaanermut inuussutissarsiutinillu siunnersuisarneq pillugu maannakkut suliniutinik nalilersuineramik misissuineq" pillugu nalilersuineq tunuliaqutaralugu suliniutinik allanik</p>	<p>Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.</p>

		aallartitsinissamut akisussaasoq/akisussaasut attaveqarfigerusuppagut	
8.1.	Inuit Innarluutillit Illersuisuat	Tilioq isumaqarpoq inuusuttut sullinniakkat angunissaannut innarluutillit isiginiarneqarnissaat pisariaqartoq aammalu suliniaqatigiiffiup ilisimasaanik misilittagaanillu ikorfartuisinnaalluni. Tassami inuusuttunut innarluutilinnut tunngatillugu suliamut tunngatillugu pitsaasumik ilitserorneqarnissamik, ilinniakkamut kissaatinik innarluuteqarnermullu innimiginnittumik amigaatilinnik arlalinnik saaffiginnittoqartarpugut.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
9	Inuit Pisinnaatitaaf- fii pillugit Siunnersuiso- qatigiit	Oqaaseqaateqartoqanngilaq.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
10	Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersui- soqarfik	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.
11	Ineqarnermut Attaveqaqati- ginnermullu Naalakkersui- soqarfik	Siunnersuummut oqaaseqaateqanngilaq.	Siunnersuummut allannguutissatut siunnersuuteqartoqanngilaq.